

VIENYBĖ LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 16.

Plymouth, Pa., d. 16 Balandžio (April) 1902 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVII.

Rasiant apie permainymą adreso butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą. Dėl norinčių pamatyti mūsų laikraštį siunčiame vieną numerį dykai. Prenumerata turi būti išvirszaus apmokėta.

THE WEEKLY

„Vienybė Lietuvinkų“

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "NEWSPAPER" in PLYMOUTH, PA. Represents the interest of more than 300,000 Lithuanians in the United States. Subscription only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE	\$0.25
ONE INCH ONCE	\$1.00
ONE INCH, ONE YEAR	\$10.00

all communications must be addressed

J. J. Pauksztis & CO. Plymouth, Pa.,

The Printing Office of „Vienybė Lietuvinkų“ executes the cheapest, promptest and most correct printing in lithuanian language:

Job Printing in all modern languages.

„Vienybė Lietuvinkų“

Išleina kožną Seređą, Plymouthe

KASZTUOJA.

ANT METŲ AMERIKOJE....	\$2.00
Į UZMARĖ.....	\$3.00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų	\$10.00
Viena eilutė smulkiom raidėms	25c.
Už colį vieną sykį garsinant	\$1.00
Pajieszkvojimai: už vieną sykį	50c
Du sykius garsinant	75c
Tris sykius (už vieną dolerį)	\$1.00

Pinigai kitai neisimuncia, kaip tik per MONEY ORDER, na registravotose gromatose ant szito antrazo:

J. J. Pauksztys & CO.

224 East Main Str.,

Plymouth, Pa.

Dudas ir Romanuskas!

Nauja Lietuviszka Karcziama N. W. Cor. S. 2nd ir Carpenter str. Philadelphia Pa.

Užlaikom ko puikiausius gerimus, szalta Alų, Dektinę, Vyną, ir Havanos cigarus, prietam yra visoki užkandžiai ant stalo per visa dieną. Kiekvienas užėjęs randa czia szirdinga priemima, todėl...

Star Drug Store.

Dooley and Co.

Mes laikome visokius daiktus kokie yra laikomi pirmos kliašos aptiekoje. Vaistus, chemiszkus daiktus, kvepentį muilą, szukas (sponges) ir kitokius prie prausimo daiktus dideliame pasirinkime. Ypatingai sutaisome visokių daktarų receptus atsakancziausei.

kampas Main & Eno str.

PLYMOUTH, PA.

M. ROSENBAUM

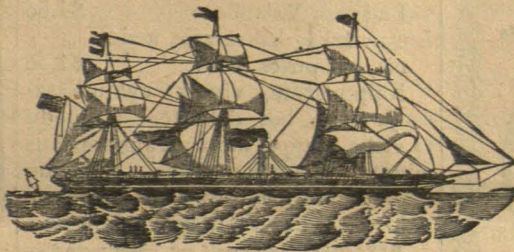
Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigų greitai ir pigei.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigų priimam ban kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.

Neikite pas svetimą, bet pas

V. G. Sava

„Saloon“ 13 S. Canal street,

WILKES-BARRE, PA.

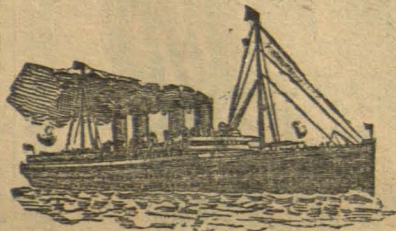
Puiki degtinė ir alus! kviezciam lietuvius.

Czia gausi pigiausias laivakortes ir pigiai nusijsi pinigų į visas svieto dalis.

Telephonas 369 — 2 S. S.

P. V. Obiecinas,

1118 Carson str. S.S. PITTSBURG, PA.

Parduodu Laivakorte ant visokių linijų ir siuncziam pinigų į visas dalis svieto. Dovylnastis (pavedimus rasztu) atlikimui reikalų su Maskolijos valdzia. Iszmainau visokius pinigų ont amerikonziskų ir t. t. Darau apsergėjimus nuo ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu kurį atkeliaujis užlaikytų kastlegarnėje, tegul szaukciael prie mane, o az jį iszliuosuosiu.

Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o butte užganėdinti-

Užlaikau didžiausę krautuę Rėmų krautuę ir pigiausiai parduodu kaip visi, rėmų galima gauti visokio gantuko dideliame pasirinkime dėl visokių paveikslų, kalbu lietuviszkai, lenkiszkai ir t. t. Podraugiai užlaikau ir visokius paveikslus kaipo szventus ir kitokius. Mano adresas:

MORRIS BLOOM,

312 Penn Ave. Scranton, Pa.

Paveikslas Dr. V. Kudirkos.

Didumo — 19 colių plozcio, 24 colių augszcio, ant puikios popieros, su prisiuntimu 30 ct. Gaunamas „Vienybės“ redakcijoj.

Szitas paveikslas tojo mūsų užsi-tarnavusio tautiecio privalo rastisi kiekvieno lietuvio namuose kaipo papuoszimas ir atminimas, kad tasai tautietis per visą savo gyvenimą trusė ant naudos savo tautiecių ir tėvynės.

Daugiau kaip 30 metus iszmegetintas!
Dr. RICHTERO
wisam swietui zinomas
"ANKER" (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausia gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatiszku
skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus
aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Mėsinyczia
Gabrio J. Miliaus,

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiaulieną, versziena, jautieną, avincziena, kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliame pasirinkime.

teposgi užlaikau mil-tų, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt

yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už pigesnę prekę nei kaip pas kitus visi pas

G. J. Miliu,
220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Teleponas 352 Plymouth.

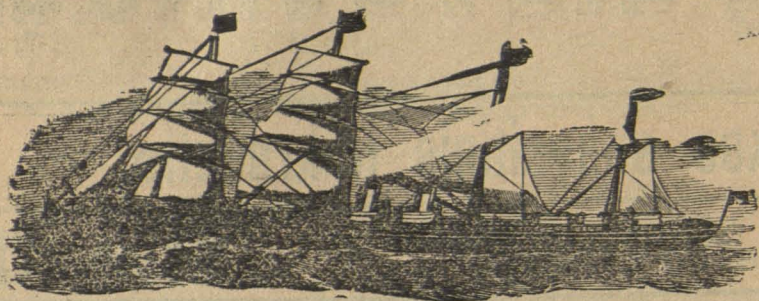
Daktarka.
Johanna Želviene.

Vienintėlė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulyczių. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
nū 12 iki 1 po piet,
atidarytas { nū 6 iki 8 vakaro.

Priima į savo namus ant tamtikro laiko gimdyves (moteris palage) ir suteikia jioms pagalbatir gera priežiurą.

Max Kobre
 Successor to
KOBRE & HERSCHMANN
 Litewski i Polski **BANK**
 40 Canal Str.,—142 Division Str., New York

I rieteliai! dūdu jums žinią, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigų, kuriūs jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susiznekėti lietuviszkai ir lenkiszka. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdamė tiketus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigūs į depositą bankos ir mokam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir višzaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir izimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Boston Shoe Store
 26 E. Main st. PLYMOUTH, PA.

Mes katik gavome szviezių pavasarinų czeve. rykų vyriškų, moteriškų ir vaikų, visi yra Junijos darbo, pardodame už visai pigę prekę. Tei posgi czeverykus dirbame ir ant apstėlevimo. Ateik ir pamėgink, o busi užganėdintas.

Didele krautuve IR KARCZIAMA
 Kas nori gero tavo gauti ir skanaus gėrymo ragaut, tegul atsilanko pas **Joną Žukaucką**
 Plymouth, Pa.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdovanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiską izdirbimą.

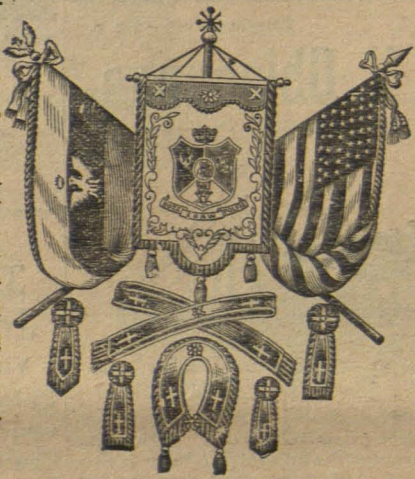

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszi guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszcziaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama izdirbimais įgijau geriausę praktikę ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuviszkas **BRAVČAS** Suvienytose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame izdirba geriausę **ALŲ PORTERŲ** ir **ELIŲ**.

Nes yra daromas izz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputį užsilinksminti bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų ne proszkų.

Todelgi perkantieji ir pardavėjai (karcziamnįkai) visadcs reikalaukite Lietuviszkos alaus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszeipsite savo Vientauczius lietuvius.

POLISH---LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN., A.

Apszvieta ir Mockslas už pigiause preke.

Biblija arba Rasztas Szventas Seno ir Naujo Testamento, vokiszkas drukas, puikiame apdare \$5.00
 Naujas Testamentas, lietuviszkas drukas, puikiame apdare \$1.00
 Budas Doro Pasilinksmimimo Laisvose Valandose \$1.00
 Lietuviszkas laikrasztis, nedėli nis, ant pusės meto \$1.00
 Kaip matote, viskas sykiu kasztuoja \$8.00, bet dabartės atiduodu tą viską draugia kaip yra augszcziaus minėta, tiktai už \$5.00. Skyrium neparduodu nieko izz szito svraszo, kaip tiktai keturis dalykus draugia.

PASARGA: Laikrasztis ant pusės meto duodu viena izz szitu trijų: 1 Vienybę Lietuviszką, 2 Lietuva 3 Lietuvis. Kožnas pirkejas szios mano ofertos, turi tiesą pasiekirti sau vieną izz augzcziaus minėtu laikraszczių ir sykiu su steliunku tur daneszt man laikraszczio vardą.

Kas nenori arba negali atsiusti pilnos sumos pinigų t. y. \$5.00 sykiu su steliunku, tas tegul szunczia \$1.00, bet nemažiaus, o kitus \$4.00 damokė ant ekspreso priimdamas pirkinį. O jeigu kas neizsitenka izzduoti \$5.00 ant karto, tas tegul susideda su draugu per pusę, o abudu džiaugsis pasinaudoje izz szitos mano ofertos.

Lietuviai, naudokitės izz szitos teip gausios progos, nes szia oferta padarian tiktai vien dēlei jusų labo ir tiktai ant trumpo laiko.

Pinigūs reikia eusti per Money Order, arba registravotai gromatoti. Adresuokite sziteip: **M. Mockus, Bx 54, Detroit, Mich.**

Dr. J. Szlupas

Griaicziausiai izzgydo visokias ligas
 Telephone 4373. 421 Penn. Ave.
 Scranton, Pa.

The Handiest and Best Way to HANDLE A PAN IS BY THE HANDLE.
 The Handiest and Best Route between the PAN-AMERICAN EXPOSITION and NEW YORK is the **Lackawanna Railroad**

For Information, Rates, etc., address
 429 BROADWAY, N. Y., 289 MAIN ST., BUFFALO, 103 ADAMS ST., CHICAGO, EIGHTH & OLIVE STS., ST. LOUIS, 28 EXCHANGE PLACE, N. Y.
T. E. CLARKE, Gen'l Superintendent.
T. W. LEE, Gen'l Passenger Ag't.
B. D. CALDWELL, Traffic Manager.

ADRESAI Susivienyjimo L. A. virsz.

Prezidentas — M. Totorius, 1 Willow str., Plymouth, Pa.
 Vice-preziden. — V. Kaunas, Box 211, Newburyport, Mass.
 Sekretorius — T. Astramskas, 732 S. Front st. Philadelphia, Pa.
 Kasierius — T. Pauksztys, 123 N. Main str., Pittston, Pa.
 J. Kazakeviczia, 1150 Wyomint Ave. Pittston, Pa.
 K. Unika, 1112 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.
 Užveizėtoju knygyno — V. Daukszys, 442 Wharton str. Philadelphia, Pa.

PERŽVALGA.

— „Varpo“ knygininkė p. M. Sauniūtė pranesa, kad, nurodydama laikrascezių: „Varpas“, „Ukininkas“ ir „Naujienos“ prekę, „Vienybės Redakcija“ yra padarius klaidą (žiur. „Peržvalga“ 11 num.). Tie trys laikrasceziai kasztuoja ne 2 doleriu, kaip buvo paduota, bet 2 dol. ir 75 centus (11 vokiskų markių). Atskiriam kasztuoja: „Varpas“ — 5 mark. (\$1,25), „Ukininkas“ — 3 mark. (\$0,75) ir „Naujienos“ — 3 mark. (\$0,75). Meldžiame maloninczius parsiškiuoti tuos laikrascezius įsi-tėmyti į paduotas prekes.

— Mieste Milwaukee, Wis. užmanyta pastatyti paminklą garsingam karvedžiui ir nukriaustų tautų apginėjui, lietuviui Tadeuszui Kascziuszkai. Stovylo modelis jau patiektas: jis perstato Kascziuszką su kardu vieno rankoje, o su žvaigždėtu liuosos Amerikos paparciu kitoje. Paminklas kasztuos 5 tukstanczius doleriu, kurie bus surinkti isz aukų.

— Profesorius T. Siemiradzki, lenkiszko laikrascezio „Zgoda“ redaktorius, kartas nuo karto skaito Chicagoje vieszas lekcijas isz Lenkijos ir Lietuvos istorijos; 11 balandzio jis kalbejo apie gadyne, uzstojusia mirus karaliui Vladislovui Jagelai.

Isz Lietuvos.

Už ką galima įgyti bažnyčios palaiminimą parodo szits atsitikimas. Naumiestyje zydo bute, kokia 10 žingsnių nuo bažnyčios, numirė neseniai davatka B. Numirė be kunigo, be amžino palaiminimo, be visų „dangiskų loskų“. Žinoma, ne tai dyvai, kad be kunigo numirė ir be visų „amžinų loskų“, bet tas dideli dyvai, kad bažnyčia ir drange visi kunigai ant to visai nē nepaisē — palaidojo su gražiausio-

mis ceremonijomis. O tai atsitiko dėlto, kad ant bažnyčios paliko visą savo turta.

Bet kada biednas žmogus staiga numirszta, tada bažnyčia nenori leisti ant szv. vietos ilsetis jo kunui. O tai dėlto, kad yra biednas, kad neturi pinigų užmokėti už palaidojimą....

Yra dvarponių ir szeip turtingų žmonių, kurie per visą savo gyvenimą yra daug blogo padarę. Nežiurint ant to, tokius ponus, ko-no-gražiausiai palaidojo dėlto, kad pinigų daug užmoka prabaszcziams....

Ir dar jie rēkia, kad ant kunigų viską iszmislinėjama.

Bažnyčios Tarnas.

Valnimas duszių... isz peklos. 11 rugsėjo pasikorė Szunskų par. (Senapilės pav.) pati ukininko Demikio. Jau treji metai, kaip jos protas sumazėjo. Ukininkas nukeliovos pas Szunskų kleboną Natkevyczių, papasakojo viską, padavė 30 rublių ant palaidojimo — miszių, pamokslo.... Klebonas paėmė pinigus. Demikis prizadėjo dar pridēt, jei bus permažai. Rengiasi jau važiuot namon, nori karunas, kryžių pasiimt — ugi klebonas neduoda!

— Tavo, panie, pati pasikorė — negaliu duot... Nē į bažnyčią negalėsiu įleist, — sako kunigas.

— Na, kas czia dabar pasidarė? — mano ukininkas. — Pirma viskas buvo gerai, paėmė pinigus, viską... o dabar?...

Laužė Demikis galvą, laužė — nieko neiszlaužė, o jo paczius į bažnyčią neszt neleido — pakiszo be miszių, be nieko į neszventą vietą. Tik 30 rublių jau nesugražino kunigėlis: sako, atmisiąs už jos duszią.... Czia tik jau negerai: laidojant neleido žmonos nē į bažnyčią įneszt, nē ant szventos vietos palaidoti, nē duobės

paszventinti — ji pirma neverta to buvusi! o dabar, kad pasilikit tą 30 rub. savo kieszėnėj, sako, už jos duszią atmisiąs....

Tai mat, kiti mus kunigai ima ant miszių... už jau nogramsdytas jų į peklą duszias! *Kupstynas.*

Atsiszaukimai. Sausio mėn. sz. m. atsirado isz nakties Virbalyj (Vilkav. pav.) lietuviszki atsiszaukimai: „Tėvynė pagalbos szaukiasi!“ „Kas turi ausis teklauso!“ „Lietuviai ir žemaicziai, bukite atsargus!“ „Atsiszaukimas“ ir kt. Vieni buvo iszmėtyti, kiti prilipinėti. Virbalio valsčiaus vaitas Kaunas ir bulmistras ko galo negavo, pamatę tokius stebuklus — mat, pacziam Virbalyj dar tik pirmą kartą pasirodė atsiszaukimai. Ne isz gero Kaunas pasakė: „Kad asz tokį balvoną sugriebcziau, tuoj rasztavocziau!“ Aplipinti buvo ne tik rasztinyczios langai, bet ir magistrato, žygunės, žydų butų duris ir kt. Labiausiai įsiuto vaitelis, kada pamatė „popierą“, prilipintą ant rasztinyczios erelio. *J-as.*

— *Luksziai,* (Naum. pav.). Musų miestelyje priesz kalėdas tą nedėlią, iszeidami žmonės po rartų isz bažnyčios, rado primėtyta ant szventoriaus laksztelių, lietuviszškai spausdintų; vieni su užvardyjimu: „Vyrai, skaitykite ir kitiems duokite!“ kiti — „Tėvynė pagalbos szaukiasi!“ Nežinia isz kur jie galėjo atsirast: tą naktį debesuota buvo, tai turbūt prisnigo, ar ką.... O mus žmonelėms gal ir patiko tas radinys, nes radę nesudraskė tuojau, bet dar ir dabar dalinasi viens nuo kito. Tik gaila, kad to debesėlio suvis mažo buta; vos-vos kelintą dalį szventoriaus užteko. Butų labai malonu sulaukt jį antrą su vakarų vėju, kad placziaus aptektų. *Vijunas.*

Ir dainuot esą užginta! Naumiesczio gyventojai abelnai eina už miesto pasivaikszczioti. Toj vietoj susitarė keletas vaikinų dainuot lietuviszkas dainas. Nepatiko tas gudams, ir kaip tik vakare iszgirsta dainuojant, tuoj atbėga žemskiai iszvaikyti; jeigu kas prieszinasi, veda į belangę, — mat, virszininko Gorielovo teip paliepta. *Ž.*

(Isz „Ukininko“)

Naumiestis. Krata pas žydus-darbininkus. 15 rugpiutį p. m. atvažiavo į Naumiestį prokuroras ir žandarų virszininkas; pasiėmę abudu vietinius žandarus, 5 žemsargius ir „starszą“ Lisenką, nuėjo vakare 8 valandoj krėst pas szerių fabrikų darbininkus-žydus. Įeina į vieną grįtelę ir užtinka vaikiną beskaitant knygą. Žandarų virszininkas tuoj cziupt už knygos ir klausia kas per viena.

— Matot, kad žydiszka — atsakė vaikinas:

— Na-gi, paskaityk!

— *Ach, meine liebe Chaneele, wie suess ist die Liebe!....*)*

— pradėjo vaikinas skaityti. Buvo tē ir merginų-zydelkai-czių; jos pradėjo juoktis isz tokio skaitymo. Užpyko „ponai“ ir iszvarė jas už tai laukan. Iszkrėtė visur, bet nieko nerado. Nuėjo pas antrą ir treczią — ir tē tiek-jau laimėjo. Knygos visur buvo žydiszkos, o jų nesuprato, tai ir neėmė. *Varnas.*

(Isz „Darbininkų Balso“)

Politiszkos žinios.

Amerika.

Visas svietas pasibiaurėjo amerikiszko majoro L. Waller'io pasielgimu su pilipiniecziais, kuriuos jis kankindavo po keturias dienas, laikydams pririsztus prie medžių be valgio ir vandens, ir szaudydams

*) Ak, mano miela Chaneele, kaip saldi meile!...

į juos kasdien į kitą kuno dalį. Visi tikėjosi smarkaus nubaudimo to oficerio drauge su dviem kitais lieutenantais. Kaltininkas teisinosi tuo, kad jis užkankino tik *dvyliką* krasztiečių: tai kas čia per kaltė? Ir sudas 11 balsų prieš 2, 13 balandžio, iszteisino majorą Waller'į....

Senatorius Paterson ismėtinėja generolams, kad jie be mielaszirdystės žudo pilipiniečius, naikindami jų gyvenimus ir turtus: už vieną dingusį karėje amerikietį turi padėti savo galvas 20 pilipiniečių.

Kolera ant Pilipinų platinasi: vienoje Maniloje iki 15 balandžio apsirgo 275 žmonės, isz kurių numirė 215; provincijose apsirgo kolera 495 ypatos, isz kurių numirė 315.

Belgija.

Sziomis dienomis čia verda smarkus sumiszimai prieš valdžią; tarp kitų atsitikimų tame sumiszime ypacz pažymėtina tai, jog paleistiniai karėiviai (rezervistai), suszaukti į pulkus, kad reikale numalshinti darbininkus, isz virszaus pasakė, kad jei bus liepta szaudyti į socialistus, tai jie neszaudysią. Net tikroji kariumenė ne vien nežada buti valdžios įnagiu, bet pati grasinasi maisztu. Vietomis darbininkai pakėlė didelius straikus; Charleroi apielinkėse isz syk užstraikavo net 15,000.

Žmonių įnirszimas prieš klierikalus (katalikiszką partiją) toks smarkus, kad maieztininkai taikėsi iszgriauti moteriszką kliosztorių ties Luetlich'u, teip vadinamą „Little Sisters of the Poor“.

Pietinė Aprika.

Tarybos apie užbaigimą karės tarp burų ir anglų tęsiasi toliaus ir szį sykį, rasi, užsihaigs laimingai, nors prezidentas Krueger ir pasiuntinis Leyds neturi vilties teip greit sueiti su anglais į sutarimą.

Einant taryboms, kova dar nesiliauja ir Anglija renka dar naujus pulkus. Toji karė kasztavo Anglijai per trejus metus 165,034,000 svarų sterlingų (\$825,170,000) ir isz cziulpė isz gyventojų visas spēkas.

Burų pulkauninką Kritzinger'į, kurį anglai sugavo ir buvo apsudyję ant smert, dabar kariszkas sudas iszteisino ir laiko nevalėje tik kaip kariszką suimtinį.

Szveicarija.

Tarp szitos szalies ir Italijos kilo nesutikimai ir diplomatiszki susineszimai tapo pertraukti; priezastis ta, kad Szveicarijos valdžia nenori nuhausti anarchistiszko laikraszčio, iszgyrusio nužudytoją Italijos karaliaus Humberto.

Teisybė, zinoma, Szveicarijos pusėje, nes svetima valdžia neturi tiesos kisztis į kitos szalies reikalus.

Rusija.

Buvęs studentas Kijevo universiteto, kurs pavadino savę Balszanst (?), 15 d. balandžio, pirmą valandą po piet, perszovė isz pistalieto ministrą vidaus reikalų Sipiagin'ą, kurs į valandą paskiaus numirė nuo žaisdų. Nuszautasis ministras buvo arsziausiu studentų nevydonu. Szauta buvo penkis syk; tris kulkos pataikė į Sipiaginą, o viena sužeidė ministro tarną.

Dalis darbu.

Cincinnati, Ohio. Darbininkai, užsiimantieji prie statymo namų kaip mieste Cincinnati, teip Covington'e ir Newport'e, pareikalavo įvedimo asztuonių valandų dienos darbo ir pakėlimo mokesties nuo 25 iki 30 procentų, vidutiniai imant. Kontraktieriai, kurių kasztais statomi namai, prieszinasi tiems reikalavimams, sakydami, kad jie yra

apsiėmę darbus pagal senųjų sąlygų. Darbininkai paskyrė laiką iki 1 geguzio, idant atvesti kontraktorius į susipratimą ir sutarimą; jei ir tada jie nepasiduos darbininkų reikalavimams, tai pakils smarkus straikas.

Philadelphia, Pa. Čia susivažiavo perdetiniai vietinių kuopų „brolijos dailydžių ir staliorių“ (Brotherhood of Carpenters & Joiners) Amerikoje. Jie ketina nutarti, kad butų įstatytas darbo ilgis ne augszciaus per asztuonias valandas, o mokestis butų pakelta. Laikas iszpildymui tų reikalavimų paskirtas iki 1 geguzio. Toji brolija skaito 102,000 sąnarių visuose didesniuose miestuose.

Boston, Mass. Aludarių darbininkai, skaitliuje 1200, stojo į straiką, reikalaudami tulų palengvinimų; važnyczios, kurėjai ir maszinistai dar nestraikuoja, bet prisidėstuoju, jei aludarių savininkai priūs į straikuojanczių vietą darbininkus, neprigulinczius į uniją. „Central Labor Union“ tą straiką pripažino.

Hartford, Conn. Darbininkų unija keturiuose szio miesto aludarėse 9 balandžio nutarė straikuoti, jei savininkai nepripažis unijai tokią tiesą: tik unija gali nuspręsti, kokius darbininkus priimti į darbą, o kokius ne. Kompanijoms atmetus unijos reikalavimus, 100 darbininkų stojo 11 balandžio į straiką, pastatę dar naują reikalavimą: asztuonių valandų dienos darbą. Darbininkai vargiai iszlaimės straiką, nes szinkoriai (bartenderiai) neprisideda prie jo, sakydami, kad jie parduo-da dar senąjį alų, turintį unijos ženklą.

Fall River, Mass. Neseniai audimo dirbtuvių savininkai kaip čia, teip ir New Bedford'e, pakėlė isz savo noro mokestį darbininkams ant deszimtos dalies (10 proc.).

Tą pat dabar padarė Rhode Island'o kompanija, pas kurią dirba 2700 darbininkų; lygiu budu R. H. Godhard, savininkas dirbtuvių „Londsdale Co“, apszaukė, kad nuo 1 balandžio algos bus pakeltos ant 10 procentų; o tų dirba 5000 darbininkų.

Washington, D. C. Moters ir merginos, dirbančios valdžios spaustuvėje, stengiasi susiriszti į stiprią organizaciją; jų unija tikisi pritraukt greitą laiką dar 500 sąnarių ir tada paduoti nuo visų darbininkų vardo kongresui praszymą, kuriame pareikalauti, kad mažių-mažiausia mokestis butų įstatyta ant dienos du doleriai (\$2,00), o už darbą, kurį moters atlieka virszaus — ypatinga mokestis, kaip lygiai turi buti paaugsztinta mokestis už darbą szventomis dienomis. Dabar darbininkės gauna: ką tik įstojusios po \$1,25 ant dienos, o pa-dirbusios 6 mėnesius — po \$1,50 ant dienos; darbas tęsiasi nuo 8 val. isz ryto iki 4 val. popiet. Tų, kur dirba popierinius pinigus ir visokias markes (stampas) moters, besimainydamos dienomis ir naktimis, dirba po 10 valandų; joms nevalia per visą darbo laiką apleisti to rumo nė ant trumpos valandos, o kad suvalgyti atsinesztą užkandį, — joms duoda tik 30 minutų laiko.

Gravieravimo (raizymo) skyriuje darbininkų unija teipgi yra įsikurus jau nuo 7 metų, bet isz 1400 visų moterų į ją prigulėjo iksziol tik 200; vienog, pasistengus, tos darbininkės jau atsiekė tai, jog gauna ant dienos \$1,92, o už darbą, ką virszaus (overtime), — pusantra tiek, kiek už paprastą darbą.

Dubois, Pa. Straikuojantieji angliakasiai laikė 15 balandžio mass-mitingą; 837 balsais prieš 526 nutarta priimti sutarimus, kuriuos bu-

vo padarę tarp savęs unijos delegatai su kompanija „Rochester & Pittsburg Coal & Iron Co“; visi kalnakasiai grįžta į darbą ketvergo rytą; buvo straikavę apie 10,000 darbininkų.

San Juan, Porto Rico. Gruodyje pereitų metų vietinis sudas, bernaudas kapitalistams, apsudyjo Santiago Iglesias'ą, darbininkų unijos prezidentą (ant salos Porto Rico), ant trejų metų, keturių mėnesių ir asztuonių dienų į kalėjimą už tai, kad Iglesias stengėsi suorganizuoti darbininkus ir iszkovoti jiems augsztesnę mokesť. Dabar tą provą perkratė vyresnysis sudas ant Porto Rico; sudas panaikino bausmę prieš Iglesias'ą ir iszteisino jį nuo visų „kalčių“. Tai yra teisybės pergale, taip reta mūsų dienoje. Darbininkai pilni džiaugsmo ir 15 balandžio jų buris, susidedantis isz 15 szimčių žmonių, vaiksztiojo su linksma paroda po miesto San Juan'o gatves, szvęsdami savo pergalę.

Washington, D. C. Moters kaskart įgyja daugiau vietų visokiose valdzios įrėdėse; dabar jos užima jau trečiąją dalį visų urėdiszkų vietų. Keletas isz jų gauna net po \$2,500 algos ant metų; apie 50 moterų ima algos po \$1,600; 100 — po \$1,400; 450 — po \$1,200; 300 — po \$1,000, o likusios — nuo \$600 iki \$900. Daugums isz jų gavo vietas per politikierių įtekme, bet yra daug ir tokių, kurios paczios savo gabumu dasigerbė į geras vietas.

St. Louis, Mo. Dirbanczių aludarėse susivienijimas, kuriame yra 800 sąnarių, nutarė, idant kiekvienas to susivienijimo draugas laikytų ir skaitytų kokį-nors socialistiską laikrasztį.

Isz Amerikos.

Ne barstyk žem-
cziugo... kur
nereikia.

Mieste Denver, Col., kunigai-episkopalistai, kad pasirodyti žmonėms, įprasžė gubernatoriaus pagelbininką Coates, kad jis pasakytų susirinkusiems kokį pamokslą. Tas sutiko ir pradėjo kalbėti apie „Darbininkus ir bažnyčią“. Jo pamokslas buvo toks: „darbininkų luoma veržiasi prie pagerinimo savo gyvenimo ant žemės. Jie prakaituoja, idant nepatekt į skurdo ir bado pragarą. Jus dyvyjatės, kodėl jie organizuojasi, riziasi į unijas? Dėlto, kad už 7 arba 8 dolerius ant savaitės jus verziatė juos dirbti szeszas ilgas dienas!“

Pasakius tai, per szventuosius tėvus ir kitus dievobaimingus klausytojus perėjo szturpuliai: tas žmogus bliuznyja bažnyčioje! Pradėjus Coates'ui vėl kalbėti, visi ėmė szukauti: „Gana! nevalia! tai melagystė!“

Teip p. Coates'ui ir nepasisekė pasakyti ką jis norėjo. Nebarstyk žemcziugo be reikalo! Atėjęs į Dievo namus — neskelbk teisybės, nes tą tavę sudys nauji farizejai.

Trustų pelnas.

Plieno trustas per metus nuo 31 kovo 1901 m. iki 1 balandžio 1902 m. uždirbo tik \$111,067,195; skundziasi, kad tai per mažą, ir tikisi sziuosmet daugiau pelnyti.

Blogų darbų vaisiai.

Pana Roosevelt isz pažinties su pruseliu turi nemažai nesmagumų. Apie vieną, gana skaudų, jau minėjome. Dabar jei reiks stot į sudą už liudininkę. Dalykas tame, kad vokiečiai susiginczyjo su prancuzais už tą vyną, kuriuo miss Roosevelt krikstyjo laivą „Meteor II“. Vokiečiai tvirtina, kad tai buvo vokiszkas

vynas, o prancuzai—kad prancuziszkas; apskundė vieni kitus už apskelbimą ir melagystę, teip-gi jieszko atlyginimo vieni nuo kitų už kenkimą biznui; negana to, vokiečiai paduoda skundą Suv. Valstijoje ir pareikalau, kad pana Alice stotų už liudininkę: kokiu vynu ji krikstyjo laivą. Rodosi, kad jai dar ne laikas pažinti, koks skirtumas tarp vokiszko ir prancuziszko vynu.

Socialistas miesto majoru.

Renkant neseniai kandidatų į miesto Hartford, Conn., majorą, darbininkai stoji isz vieno už savo kandidatą—socialistą Ignatius T. Sullivan, kuris dirba krautuvėje už pagelbininką (klerką). Tas miestas yra didelis — turi 80 tukstanczių gyventojų; o vienog, darbininkams, einant isz vieno, pasisekė iszkelti į majorus savo kandidatą. Toks pat atsitikimas buvo neseniai San-Francisco mieste, kur darbininkai iszrinko majoru žmogų isz savo tarpo (o San-Francisco turi 343 tukstanczius gyventojų). Pasirodo, kad reikia tik sutarimo, idant darbininkai turėtų visame ir visur virszų. Trečias toks atsitikimas buvo Bridgeport, Conn.

Pats prisipažino.

Miljonierius Carnegie iszdalino isz tų 300 milijonų, ką buvo iszlupęs nuo darbininkų, beveik pusę ant visokių reikalų. Visas svietas gyrė jį, sakydams, kad jis tą daro, pamy-lėjęs žmoniją. Dabar pats Carnegie juokiasi isz to ir sako, kad jis mėtė pinigų dėlto, kad jam tai smagu, o ne dėlto, kad ką suszelpti arba kam gero padaryti. Nors atviras žmogus!

Parsidavėliai kongrese.

Danija, norėdama parduoti Suv. Valstijoms tris salas vakarinėje Indijoje už 5 milijonus dol., turėjo paszvesti pusę milijono dol. ant papirkimo

nekurių laikraszczių ir kongreso sąnarių. Kongresmanas Richardson įnesžė aiszkių ir atvirą skundą prieš nekuriuos kongreso sąnarius ir reikalauja isztyrinėjimo. Pasirodo, kad bene vyriausiu mekleriu tame reikale buvo mirusio prezidento brolis, Abner McKinley, kurs gyvena New Yorke ir yra advokatu.

Socialistų pergalė.

Pereitą mėnesį mieste St. Petersburg, valstijoje Florida, buvo rinkimai kandidatų į miesto valdininkus. Visas vietas laimėjo socialistų tikietas, nors socialistiskas judėjimas yra prasidėjęs ne ankseziaus kaip dveji metai atgal.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Pittston, Pa. Nuo 1 d. balandžio mūsų mieste tapo atimta tiesa pardavinėti svaiginanti gėrymai dvideszimts trims karcziamininkams, užvis lietuviams ir airiams. Prieszininku svaiginanczių gėrymų yra protestantų kun. J. Fletcher; jis apskundė karcziamininkus už perzengimą valstijos įstatymų, tai yra pardavinėjimą svaiginanczių gėrymų Viespaties dienoje. Nors, zinoma, szių įstatymų nieks ir pirmiaus, kaip ir dabar, nepildo, tas rodosi kun. Fletcher mažai apėjo, bet czia yra kita svarbesnė priezastis. Pereituos metuos, kaip skaitytojams yra zinoma, mūsų mieste atsitiko biauri ir liudna tragedija, kuri pastumėjo visus lietuvius keletą mastų purvynan. P. V. Dilionis parengė prakalbą ir per truputį ką tik nepalydėjo savo gyvastį; ahe bejonės tas būtų atsitike, kad ne minėtas kun. Fletcher ir dar vienas anglas C. Bowman nebutų p. Dilionį iszgelbėję. Szis viskas tik dabar iszeina į aiksztę; iszsisziskina toki dalykai, kuriuos baisu garsinti. Žinoma, lietuviai duko ne su blaiviu pro-

tu ir kiti žino per keno priežastį: tą matė kun. Fletcher, ir dėlto sziuosmet pasiryžo nors pavirszutiniai tarpe lietuvių sumazinti girtybę, kaip priežastį visų nedorybių. Nors negalima sakyti, jog karcziamininkai būtų turėję koki susiriszimą su anuo darbu, bet czia iszsi-pildo lietuviszka patarlė, jog „už vieną kaltą Dievas deszimtį nekaltų koroja“. —

Pittstonietis.

Union City, Conn. Pas mus darbai eina gerai, dirba kuris tik nori, ir atkakės isz kitur gali darbą greitai gauti. Czia lietuviai gyvena geram sutikime ir triusiasi ant tautiszkos dirvos. Draugystė szv. Jurgio auga gražiai. Sus. L. A. 20 kuopa teipgi turi gerą skaitlių sąnarių. Tik bėda, kad mažai yra suprantanczių apie naudą „Tėv. M. D.“. Ant susirinkimo, kuris buvo 23 Kovo 1902, p. Pr. Lieponis aiszkino, kokią naudą ji atnesza mums už tą mažą mokesį — po penkis centus ant mėnesio. Tuotarpu toji draugystė kas metai iszleidžia moksliszkas knygas ir duoda dykai draugams pasiskaitymui; teipgi apie visą tą gerą, ką toji draugystė gali atneszti lietuviams.

Svetainėje buvo diktokai lietuvių, bet apie draugystės naudą tai visai klausyti nenorėjo. Isz viso skaitliaus lietuvių tik du prisiraszė. Asz nepadviju jiems, ką jie neklausė, nes neturėjo laiko: reikėjo krumpliciais stalus daužyt, tai kada jie gali klausyti apie naudą draugystės? Kad nekurie ir buvo užklausti po susirinkimo po vieną, ar nenori prisirasztyti T. M. D., atsakė: „ką asz turėsiu per naudą, o knygų neturiu laiko skaityti“.

Ne teip, broliai, yra, kaip jus sakote: visokia tautiszka organizacija mums naudą atnesza, o ypacz tokios, kaip Susiv. Liet. Amer. ir T. M. D.,

kurios dirba ant gero lietuviams ir visai tautai. Jeigu mes busim iszsiskirstę į mažus burelius, tai jokios naudos negalime atneszti. O kada busim susiriszę į dideles organizacijas, tada galėsim ką nuveikti ir atneszti daug gero savo tautai czia Amerikoje ir senoje tėvynėje. Pažiurėkim sziądien į stovį burų, kurie stipriai laikosi vienybės; toks mažas kariaujanczių burelis, o užduoda smarkius smugius savo prieszui, tai yra Anglijai, kuri yra tokia galinga, kuri vadina savę marių karaliene ir turi savo vyrų Aprikoje du szimtu penkiasdeszimts tukstanczių (250,000), vienog negali pergalėt burų, kurie neturi nė deszimtos dalies kariautojų.

Taigi, mieli lietuviai, rizikimės į vienybę. Lai ir mes galėsim ką nuveikti dėl savo tėvynės labo arba nors palengvįsime savo broliams tempti maskoliszką jungą. O jeigu dirbsim kiekvienas sav, tai isz musų darbo nebus nieko gero nė sav, nė tautai. Seniai jau patirta toji teisybė: „kur vienybė — tę stiprybė“.

V. Baratinskas.

Minersville, Pa. Jau gerokas laikas praėjo, kaip negirdima, nė nematoma apie Minersville lietuvių blogą ar gerą judėjimą, ar gal kitiems iszrodo, kad czia jau tik rojus!

Po paskutinių musztynių, pesztukai gana susidavadyjo, patys susiprasdami, kad isz jų vaidų, apart žeminimo savęs paczių ir visų lietuvių, nėra ir nebus jokios naudos. Po paskutinių didžiųjų provų už visokius nesusipratimus, teipgi aprimo. Prasivardziavimai tarpe lietuvių susivertė atbulai, teip, kad kuriuos pirmiaus vadindavo szliuptarniais, tai dabar tuos vadina kryziokais, o kuriuos vadindavo kryziokais, tai tuos dabar vadina szliuptarniais; bet kaip pir-

miaus tas prasivardziavimas pakildavo isz kokių nebuk asabiszkumų, tai dabar kaip tas tikrai iszrodo, tai vien tik dėl apsukimo nesuprantantiems galvų, nes szie nesuprasdami tik dyvyjasi, klausinėdami vieni kitų: na kas czia do permaina?

Minersvilles suprantantesniejie, kaip vyrai, teip ir moters, sziuo tarpu gana smagiai darbuojasi tautiszka ir progresyviszka, o kiti kad ir senoviszka, vienog vieni kitų niekame nekliudydami, ir, rodėsi, jau pas mus bus smagu; bet sztai ant nelaimės, nelabasis į nekurių musų Minersvilliecių ilgas kasas įsipainiojo, teip jas suvadziodamas, kad net szlyksztu mislyti; vienog, apie jų pasielgimus sziuo tarpu užtylėsiu, nes asz ne be vilties, kad ir jos susipras teip, kaip susiprato anie musų smarkunai ir provininkai, ką augszcziaus minėjau.

Man ding, kad szitie nelemtumai būtų atsitaikę tę kur ant Coal-castle, Maine-Heell-Gap, Primrose, arba Fenix-park peczių, arba kad isz pusės kokių tę „iszkrypėlių“, kaip klebonas vadina, tai neteip iszrodytų keistai, bet gi kad czia po pat szonu kunigo Kaminsko, o ir kad jie ir jos yra pilna burna Romos katalikai, o viena pora dar tik neseniai paties Kaminsko laiminti sakramentu moterystės, — tai jau czia kas kita.

Szitokius atsitikimus apgailystaujant, priesz norą skverbiasi atmintin praeitis, kaip musų klebonas Lapkriczių mėnesyje praeitų metų nupyszkejo į Philadelphia varžytis su tenaitiniais lietuviams už dėžę su pinigais. O kad jo kaimenės avelės virsta į vilkus, tai jis nė ne kukszt; taigi kaip dalykas iszrodo, tai jis savo veikalą palieka, kad suvestų tvarkon kokis „bedievis“.

Taigi, brangios sesės lietuaitės! meskit tas klaidas, o

suejusios į sandarą su savo vyruoliais gyvenkite vel suti-kime kaip kad pirmiaus. Tada jus busite vertos guodonės, kaip buvote guodojamos ankszcziaus. O kas būtų, jei apie jusų pasielgimą būtų praneszta Rymo katalikų Susivienijimui? *P. J. Staknevyczia.*

Elizabeth, N. J. Pas mus darbai dabar neblogai eina: visi beveik dirba geroj fabrikoj, per ką ir pinigų pas žmones netruksta. Tik gaila, kad pas mus eina viskas atbulai. Sziądien visos tautos kyla augsztytyn, o pas musų brolius to nematyt. Perkratinėjant musų darbus, viskas užpakalyj pasiliko kaip medegiszka, teip tautiszka ir dvasiszka. Vienas dalykas, kad czia visi neszsa savo uždirbtus centus svetimtaucziams; o antras, pas nekuriuos stoka visokio žmoniszko supratimo: ne vienas nusidyvys, iszgirdęs, kad czia seni žmonės nuo 50 iki 60 metų perskirinėja isz porų. Kad darytų tai bedieviai, tai nebutų jiems vietos niekur ant svieto. Bet daro tai tie, kurie nesziujo daugiausiai ražanczių ir visokių szventenybių. Isz to ir vaikai turi blogą paveikslą; jauni budami, jie jau dasileidžia yvairių negražių darbų. Mat, geri musų katalikai, bijodami knygų ir laikraszczių, kad neuzsikrėstų bedievyste, dabar mato vaisius savo ir vaikų tamsybės. Ar jie to nesigaili?

Buvo atvaziavęs czia kun. Servetka, bet nežinia dėl kokios priežasties prasitraukė vel. Dabar czia daugiausiai laiko miszias valakų (italų) kunigas, o kaip kada lenkas.

Molderis.

Susivienijimo L. A. reikalai.

Stovis kasos

Susiv. L. A.

Kuopos užsimokejo:

44 Rhone, Pa.

7,50

39 Gilberton, Pa.	6,50
1 Edwardsville, Pa.	25,00
35 Chicago, Ill.	7,50
25 Hastings, Pa.	3,50
9 Traverse City, Mich.	8,50
22 Southbridge, Mass.	1,00
2 Forest City, Pa.	4,00
4 Lost Creek, Pa.	23,50
Nauja Plymouth, Pa.	
dr. Juozupo	44,00
16 Mahanoy Plane, Pa.	6,50
49 Meriden, Conn.	6,00
31 Mahanoy City, Pa.	1,00
12 Nanticoke, Pa.	6,00
6 Plymouth, Pa. Daukan.	21,00
47 Passaic, N. J.	5,50
5 Plymouth, Pa. Valan.	10,50
11 Waterbury, Conn.	105,00
41 Lawrence, Mass.	19,00
24 Glen Lyon, Pa.	22,50
7 Pittston, Pa.	38,00

Buvo \$2,109,65

Viso \$2481,65

Kasier. T. Pauksztis.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Kasos stovis.

I p l a u k i m a i :

Nuo vasario mėn. liko	332,96
Kuopos įmokėjo:	
Chicago, Ill.	1,80
Foxcroft, Me.	1,80
Haverhill, Mass.	2,40
Boston, Mass. už Raulynaicio tikičius	2,50
Mahanoy City, Pa.	4,21
Binghamton, N. Y.	5,90
J. A. Szerys,	
Broad Brook, Conn.	60
Szernas, Chicago, Ill.	2,00
J. S. Pruselaitis,	
Bluefield, W. Va.	1,20
P. Mikolainis,	
Silvertown, London	93
J. Naujokas, N. Y.	
už Raulynaicio tikičius	1,00

Isz viso \$357,30

I s z m o k ė j i m a i .

„Baudžiavos“ knygelėms	
markės	10
Laiszkams markės	18

Lieka kasoje \$357,02

Kasier. A. Olszewskis.

Lietuvizkoji drama Petropileje.

(St. Peterburgskija Viedomosti, 26—II—1902, N 55).

Ketverge, 21 Vasario (6 d. Kovo), lietuviszka susiszieliamoji draugystė suvienytomis pajiegomis perstatė naują komedią isz žmonių gyvenimo „Velnias spąstuose“. Tą veiklą yra parasziusios dvi lietuviszka-kaimietės isz savo pačių patėmyjimų ir patyrimų. Naujoji drama neuzgauna nė jokių dygių dienos klausymų; ji tik perstato jau senus ir pažįstamus tipus: „visztinio“ žydo, puskvailio-kaimio-czio, tikinczio į piktas dvasias, kaimiecczio-girtuoklėlio, pirszlio ir tt.; tą dramą, paraszytą grynoje lietuviszkoje kalboje, atloszė aktoriai, kurie patys neseniai yra iszėję isz žmonių tarpo, ir atloszė gana gerai. Tartum iszmintingo dvaszis ko piemens pamokslas, szitoji drama persergsti nuo isikėrėjusių prietarų, nuo nemokėjimo apsieiti su pinigais ir nuo „degtinės“. Tulose Suvalkų gub. vietose toki dalykai yra užsilikę vien senų žmonių atmintyje, ir szitoji drama primena savimi tik senus pamokinimus, iszėjusius isz po kun. Totoriaus (Tatars), vysk. Valancziaus ir kitų plunksnos.

Reikia užzymėti, jog loszikės ponios Stepulionienė ir Maszinskienė, pataikė dailiai atlikti savo roles, aiszkliai ir skardžiai isztardamos lietuviszkus zodžius. Meilesnės dramos rolės: Jurgio Žiburio (p. Varnas), įmilusio vargso dailydės, ir Magdės, kaip lygiai žydo Szmuilos (p. Zauka), gražiai atliktos, sukėlė karsztus delnų plojimus.

Geistina butų, idant lietuviszkoji scena susilauktų veiklų, kurie giliaus užgriebia Lietuvos reikalus, rimcziaus užgauna szių dienų klausymus ir iszriszimą jų dvasiszkai-do-

riszku keliu. Esame girdėję, jog prie tokių veiklų priguli Bevardžio drama „Laimė isz svetur“; vienog, ir jai dar reikia „coupure'ų“ (prancuziszkas techniszkas zodis, kurs reiszkia: „iszbraukimas tulų vietų isz dramatiszko veikalo“. — Red.), o teipgi apdailinimo.

Rusina kruta.

Rusina, gyvenantieji Amerikoje (zinoma, tik iszmintingesnėji dalis), sziuosmet ypatingu budu subrusdo, idant iszsiliuosuoti isz-po sunkios airiszkai-rymiszkų vyskupų globos. Pradžią padarė Olyphant'o, Pa., kunigas Iv. Ardan, nors ta mislis jau nuo seniaus klestėjo prakilnesnių rusinų protuose.

Iszguldinėti priezastis to apsisreiszkimio nėra reikalo, nes lietuviai patys gana skaudžiai atjautė airiszkų vyskupų globą. Lietuviszkoji dvasiszkija, vergaudama svetimiems vyskupams ir aklai pildydama jų isakymus, tankiai nesugyvena su parapijonais, isz ko kyla vaidai, ginczai, neapykanta, o kaip zinome, kitur neiszsisaugoja nė nuo prievartos. Ar lietuviszki kunigai mato tame kokią naudą tautai, bažnycziai arba nors sav — tai yra jų paslaptis. Žmonės, vienog, tą dalyką supranta kiteip, — ką parodo rusinų judėjimas, dalies lenkų atsimitimas, o ir daugelis atsitikimų tarp lietuvių.

Geriausioji dalis rusiniszkų kunigų ir organizacijų, kaip lygiai daugelis pavienių ypatų, susivažiavo 25 Kovo į Harrisburg'ą, Pa., idant isz vieno apsvarstyti tolesnius savo kelius.

Ant visų paparczio iszraszyta: apgynimas *tautiszkos* rusinų bažnyczios ir szuziedimas jai geresnės ateities.

Tikroji konvencija buvo paskirta ant 26 Kovo, bet jau

25 Kovo vakare susivažiavę delegatai, tarp kurių buvo 9 kunigai, rimtai apsvarstė ir pastatė konvencijai tokius įneszimus:

1) Ar Amerikos rusinai (kaip kunigai, teip ir žmonės) turi pripazinti ant savęs czionykszczių katalikiszkų vyskupų virszenybę?

2) Ar turi rusinai užraszinti savo bažnyczias ir abelnai visuomenės turtą rymiszkams vyskupams? ar nepriderėtų rupintis atimti nuo jų ir tuos turtus, kurie ant jų jau užraszyti?

3) Ar neiszpuola pasirupinti ir koku kudu, idant reikale galima butų parkviesti czia gerus kunigus isz Galiciznos ir Ugrijos?

4) Ar nereiktų iszleisti religiszką laikrasztį, paskirtą per vis tiems rusinams, kurie gyvena toli nuo bažnyczių?

5) Užlaikyti du rusiszku kunigu, kurie vazinėtų isz vietos į vietą, kur gyvena rusinai toli nuo savo bažnyczių.

6) Pasirupinti, kad galima butų lavinti rusiszkus kunigus czia Amerikoje.

7) Pasirupinti apie tikrai rusiniszką savo vyskupą.

8) Ar rusinai turi laikyti Rymo popiežių už savo bažnyczios galvą?

Toki klausymai buvo perstatyti konvencijai. Kaip jie iszriszti — paduosime vėliaus. Tuotarpu tik paminėsim, kad tas susivažiavimas atitiko platų pritarimą tarp rusinų. Isz visų szalių atlekė daugybė telegramų nuo draugyszczių ir pavienių ypatų. Nurodysime žingeidesnes.

1) Broomfield, N. J. Nukratykime svetimus globėjus Amerikoje ir Rusija prisikels. Seserų draugystė.

2) Chicago, Ill. Garbė Jums, kurie be baimės skinate kelią tautos žengimui pirmyn. Kelkite augsztai tiesos ir laisvės žiburį — mes drauge su Jumis. Dr. Seminovicz. Janovicz.

3) Olyphant, Pa. Broliai žengia paskui Kristų iš Nazareto — szalin su farizejais. Pasveikintas mūsų tėvas Ardan, kovotojas už teisybę ir mūsų tautos liuosybę Amerikoje! Vislocki.

4) Scranton, Pa. Velyjam Jums viso gero, jog visiems mūsų žmonėms atidarėte akis. Nepasiduokite svetimiems, rupinkitės apie tai, kas savo — ir mes su Jumis. Scrantoniskiai mokintiniai.

Vardan pirmžengių-laisvapročių lietuvių, nusiuntė dras J. Szliupas tokią telegramą: „Tegyvuoja konvencija! Szalin su carizmu ir papizmu! Lai žydi senoji lietuviszkai-rusiszkas sandara!“

Tevo rodos.

(Andr. Vizstaliaus versta iš ispaniszkos „La Prensa“)

Visos svieto didybės pasi baigia: kalnai sugriuva ir į dulkes pavirte, lekia su vėjais ir grimsta ant dugno marių; galingos ciosorystės suįra ir sudraskytos į sklypelius, eina į uksmes istorijos ir užuomarszos. Augszeziausios garbės užgesta ir vos kibirksztelés lieka tolybėse praeitinės: ir saulė užges teipjau viskas yra klausymu laiko, ir neliks nieks daugiau, kaip tiktai viena pampsanti virsruimė szalta žemė.

Ir levas, karalius žvėrių visų girių ir pustynių, mirs savo skalinė žemlankoj. Buvo galingas: atėjo ir jo adyna ir maras pradėjo smaugt. Szalia jo buvo sunus, jaunasis levas, kunigaikstis — įpėdinis, tėvunas-pasekėjas, busentis karalius visų žvėrių visų girių ir miszkų ir pustynių. Patvaldis (monarka) mirsztantis, ir daugiau negu monarka, bo tėvas, davinėjo gokszeziudamas savo sunui paskutines svarbiausias rodas.

— „Bėk nuo žmogaus“ — jam sakė: „bėk visados; ne-

mislyk ir nebandyk su juo kariaut. Buvai ponu patvaldiniu kitų visų žvėrių (gyvulių), tu nebijai; valdyk juos, bausk juos ir draskyk juos, jei esi alkanas. Su visais gali kovot, visus gali pergalėt; bet nemislyk imtis-kariaut sužmogum; užmusztų tavę be mielaszirdystės, ba yra piktas, pagiežus, — piktesnis, negu mes.

— Ar teip drutas yra žmogus? — sunus paklausė.

— Nedrutas, ne — atsakė tėvas. Ir toliaus kalbėjo:

— Su vienu szmoksztelėjimu savo vuodega galėtum iszmest jį į orą, kaip menkutelį gyvulį.

— O iltys ir dantys jo ar yra galingi?

— Yra be vertybės niekniekiai ir juokingi; silpaesni negu žiurkpalaiškės.

— Ar jo nagai teip yra galingi, kaip mano?

— Yra niekam neverti, kartais tur juos sutersztus; bet nė su savo szponais ne įstengtum įveikt jo.

— Ar tur karczius mokrotus, kaip mes?

— Neturi jų, o nekurie visai pliki.

Czia mirsztantis levas baisinguosius savo žandus iszžiojo; norėjo nusijuokt, bet negalėjo, nes jau pradėjo apmiriaut.

— O šanariai to gyvulio ar yra baisingi?

Levas pasijudino, lyg norėdams atsikelt, bet negalėjo, ir užsimislyjo. Atkreipdams akis ir sunkiai kvėpuodams, iszsisylįjęs tarė:

— Šanariai žmogaus baisingesni yra, negu kukis...

— Ar turi jis didę tvirtybę?

— Rodos, kad nedidę, bet yra didė.

O! baisybė! Ir levas iszleipo paskutinį krioksmą, — paskui isztarė vienat, sziuos žodžius:

— Mano roda, mano paskiausioji roda: nekariauk su žmogum... bėk... bėk nuo žmogaus, o užvis labiausiai

nuo moteriszkės.

Atvėrė nasrus: norėjo atgaut kvapą; bet neįstengė; iszsisitiesė jo kunas, pakėlė galin-gąją galvą ir numirė senasis levas.

Prasidėjo karaliavimas levasunaus. Kaip tas suprato, jog jo tėvas numirė, neverkė, bo levai neverkia; ale atsigulęs ant jo iszsisitiesė, priglaudė savo, dideją galvą prie galvos numirusio tėvo ir teip pasiliko valandėlę. Du galincziai susivienijo: karsztas ir szaltas. Dveji karcziai susimaiszė, kaip dvi aszaros, kad susilieja į vieną laszą.

Galiausiai sunus atsistojo, pakratė karczius, užrietė stimburį ir suriko: „jau ne buvo daugiau, kaip tik viens levas; tuo levu buvo jis“. Iszėjo isz žemlankos; nagais iszplėszė keletą akmenų ir tais užvertė įėjimą uolos. Levas numirėlis buvo palaidotas, maž-daug kaip patvaldis Pharaonas.

Levas gyvasis atsitolino į girią ir trimis garsingais krioksmiais apgarsino naują karalystę; ale tą naktį nesuėdė nėjo kio žvėrio, nebuvo alkanas. Mažai miegojo, bet trumpame miege sapnavo apie rodas tėvo.

— Žmogus! žmogus! kodėl žmogus butų teip baisus?

Ant rytojaus anksti isztraukė į kelionę — ant svieto, — mislydams:

— Mažu sutiksiu kur žmogų? Ir jei sutiksiu kur jį, ar turiu bėgt nuo jo, pildydams paskiausiąją valią savo tėvo?

Neužilgo iszgirdo kas-žin kokį biaurų ir baisingą krioksmą. Ar tai butų žmogus, ką kriokia, — pamislyjo... Ale ne; buvo tai asilas, ką garsiai rėkia. Levas priszokęs pagriebė jį ir, tvirtai suspaudęs, paklausė: — ar tu esi žmogus? — Ne, — atsakė vargszas — gyvulys. — Ne esu žmogus, bet girdejau pasakojant, kad nekurie yra panaszus į manę; yra asilas, nekurie asilpalaikiu jį vadina.

— Ar drutas tu esi? — Jug matai, kad ne: laikai manę suspaudęs, nagais draskai manę, o asz nesiginu. — Tiesa, be abejos: bet tavo rėksmas yra galingas; nedariau sav isz to nieko, bet jis manę sujudino.

— Nebijok ir nedaryk sav isz to nieko: yra daug tokių, ką labai garsiai rėkia, bet isz tikro esti silpnais ir baimingais vargszai, — asilais kaip ir asz. —

— Kur galiu rasti žmogų?

— Eik per szitą kalną, o rasi jį kitoj pusėj. Levas užszoko ant asilo ir raitas jojo tolyn. Tuo tarpū kazinkas apsvyniojo jam aplink koją: buvo tai žaltys. Nuszokęs nuo asilo, smarkiai pakratė koją, davė szuolį ir primynęs jį su koja, paklausė:

— Ar tu esi žmogus? — Ne esu žmogum, asz esu žaltys. — Ar žmogus padabnas į tavę? — Nekurie panaszus į manę: kaip asz, rangosi ir kaip asz, yra nuodingi.

— Kur galiu rast žmogų?

— Eik per kalną, nusileidęs jį rasi; ale leisk manę, ba tu labai spaudi. Ir sylijosi įgelt jį.

— Esi patvaras labai biaurus, — tarė levas; — asilui dovanojau; bet tokį piktą szliaužuną trinasi. Ir suplojo buožę žalczio.

Traukdamas per kalną, iszvydo vieną gyvulį, bėgantį tiesiog ant jo, be sunkenybės jį sugriebė ir suvaldė, nes buvo mažas ir silpnas.

— Kas per viens esi? Ar tu ne žmogus kartais?

— Asz esmi lapinas, — atsakė pasmirdęs žvėrpalaikis, — bet esu tiek vertas, kiek žmogus, per mano kytrystę, nors yra ir tarp jų nekurie kytri lapinai; bet asz įlendu į jo visztinyczias, o jis tik isz tų džiaugias, ką asz jam palieku.

— Ale pažįsti tu jį?

— Labai gerai ir nuo seniai.

— Taigi aikszt su manim.

Bus dar.

Psykologija.

(Žiur. 15 num.)

Norint mokinti, paduok kokį daigtą, anglies gabalėlį, rieszutį, augalėlį, arba vabalėlį; tegul išspasakoją visokį ant jo patėmytą apsireiszkimą, tegul naudoja akis, ausis, vuoslę, skonį, dalytėjimą, idant pilniausiai patėmytų viską. Nieko nereikia pasakyti, tik stiprinti jo paties atyda. Veski nors kartą ant sąvaitės pasi-vaikszczioti į miszkus, laukus ir gerai tēmyti viską žingeidų su pasargoms. Kada vaikas galės greitai tēmyti, tai bus atsiekęs pamatą, ant kurio visų prakilnių ypatų iszkilnumas pasirėmęs. Jeigu maloniū budu mokslą suteiksime, tai jį seks ir ateityje; o sausa mokslą vaikas mes, kaip veik isz po tėvų ir mokintojų globos iszsiivalnys.

Herberto Spencer sakinys turėtų nedildomai buti įspaus-tas kiekvieno tėvo smegenyse:

„Protinga motina diena po diena supažindina kudiškį su ypatingais apsireiszkimo užvardyjimais, kaip: kietas, minksztas, spalva, skonis, didumas etc.; bemokinant, patėmys kudiškį atneszant kietus, raudonus etc. daigtus, kuriuos įvardyjo. Padavus kokį daigtą, parodyk jau žinomas ypatybes, o čia pat paaiszkink ypatybę, kurią geidi parodyti, idant supratimas butų sujungtas su kitais daigtais. Vėl geidziant patirti, ar supranta, paduok kokį daigtą, tegul pasako visas jo ypatybes; jeigu nekurias pamirszęs yra, pasiklausk, ar dar kokių nežino; jeigu ne, tai juokingai patėmyjant iszspasakok. Jau po keleto kartų atsimis, nes turi pamatą ir užmirsztą daigtą jis tada geriaus tēmys ir suras su regimu džiaugsmu užmirsztas ypatybes. Motinos priderystė yra pagirti tokį vaiko pasidarbavimą. Tokiu budu, besididziudami, dar daugiau nori

ismokt atminti. O vėl motina te-nesigaili laikas nuo laiko paduoti naujos medegos; ji rodys nuo kieto minksztą, szziurksztų atskirti, nuo spalvos blizgėsį, ir prastus nuo sujungtinių daigtų. Juo tolyn, juo sunkesnes užmastis užduodant, idant vienval butų atyda užimta smagiu darbu, idant jo žingeidumą pakurstant, jis apglėbiamus įspudzius galėtų sunaudoti. Pagyras už sunkenybių pergalejimą ir atsiekimą mierio, yra dvasės gydaole už pasiszventimą. Motina, tuo budu mokindama kudiškį, seka dar gamtos pėdas, nes kudiškis pats tuo budu iszsilavino iki dabartinio laipsnio nuo ankscziausių gyvasties valandų.

Tuo budu jis pratinasi aiskiai prisižiurėti.

Jeigu vietoje szio budo mokinimo rodysime vieną daigtą, o kalbėsime su vaiku apie ant-rą (rodysime katės paveikslą vietoje gyvos katės), tai isz jo padarysime masziną, priimančią kito patyrimus.

Bemokinant vaikus, sziuo budu niekada mokintojas nesako nieko apie tą daigtą; padavęs vien paakina prie pasidarbavimo, idant surastų jo ypatybes; tas visas suradus, po truputį įleidžia tos visatinės tiesos, kurią geidžia tuo daigtu darodyti, nes pamatus gali suprasti tik tai kada jau daug kartų bus atyda atkreipęs ant ko—nors, ir vėl protas pirmiaus sujungtus, vėliaus aiskius pavienius principus supranta, ir teip regima, kad parinktiejie mokintojai laikosi tos tiesos.

Duodant daigtą iszrink gausų ypatybėmis, stenkis užimti juo kudiškio atyda, įvardyk po vieną jo ypatybes. Mokinant svarumo, atsverk yvairias svaro dalis ant svarstyklių, iszmatuok yvairias gorcziaus dalis su saiku ir teip toliaus; tada per visą amžių vaikas supras ir atmis. Pa-duodu žemiaus dvejetą vaisde-

lių dėl tēmyjimo, kuris isz tų budų galėtų pasekmingesnis mokinimui buti.

Mokslainės mokintoja: „Magdute, kur szios dienos lekcija prasideda?“ — „Ant 97 lakszto ties viduriu“.

Mokintoja: „Vincuti, kur baigiasi lekcija?“ — „Nepamenu“.

Mokintoja: „neprotingas vaike, kaip galima pamirszti, kur baigiasi lekcija? Kitiems einant namon, pasilik mokslainėje. Mariute, tu pasakyk, kur baigiasi lekcija“.

— „Ketvirtoje eilutėje nuo galo ant 105 lakszto“.

Mokintoja: „visi kartu pasakykite, ant kurio lakszto baigiasi lekcija — garsiai, kad Vincas girdėtų“.

Laiko apscziai sugaiszta, vaikai seka nesuprantamą recitaciją apie žingeidų klausymą elektros — be menkiausio paveikslo arba bandymo įtaiso, kuomet butų galėjusi parodyti nors prastai įtaisytą elektros bateriją isz stiklo, trupucio leko, szilkinės skepetaitės arba szmotelio vilnonio; jau paskutinioj butų paėmus gumines szukas ir juodą katę.

Tame laike autorius gavo dovanų nuo vieno labdaringo žmogaus — knygelę apie paprastus naminius patėmyjimus ir jų iszbandymus. Knygelę vakarais skaitė ir paprastus paduotus bandymus atliko. Vakarai buvo mielai savo labai sunaudoti, bandymai užėmė vietą roguozių, szėnelių etc., ir nors vienval bandymus darė su szviesa, sziluma, balsu, elektra, — niekada neatėjo į omenį, kad tai yra tas pats, ko teip nenoriai mokslainėje mokinasi.

Galop vieną dieną, nudziugęs isz pasekmės veikianczio elektroforo, nusineszė į mokslainę draugams parodyti. Mokintojas, pamatęs pirmiausiai pats iszpeikė, o galiaus priešais visus iszkėlęs su piktu apjuoku iszsitare ir priesz vi-

sus pastatė. Žinoma, prietaisas buvo prastas, dvi blekinės suvoztos ir leku sulietos, insulatorium buvo gabalėlis sumuszto stiklinio musztuvėlio; tacziaus darbą gerai atliko ir perstatė aiskiu budu pamatą, ant kurio elektra susideda; nėra pastebėtina, kad nuo tos valandos visą guodonę lyg mokintojo pametė. Gaila, kad ne vienas jisai yra tokiu szlykszcizu mokintoju. Vėla sekantį atsitikimą autorius neseniai yra matęs.

Isz gamtos istorijos mokintiniai skaitė apie oželius. Vienas mokinys sakėsi patėmyjęs oželyje girdėjimo prietaisus; rankvedis tą patį raszė. Tacziaus vienas isz mokinių buvo Britaniszkoje Encyklopedijoje skaitęs gamtiszkos istorijos skyriuje, kad tie vabalai negirdi; perskaitęs paraszė laiszkus dviem entomologijos žinovam, kurie patvirtino, kad negirdi. Vaikinas, teip užtvirtintas, prielankiu budu pasakė mokintojai savo patyrimą. Toji vietoje pagirti už patėmyjimą ir darbsztumą, skaudžiai nubaudė, ką drįsta priešzarauti rankvedžiams, mokslainei paskirtiems.

Priderancziai vedamos mokslainės vaisdelį čia paduodu. Miestelis su 3000 gyventojų; žmonės visi darbininkai; mokintojas savo spēkomis iszėjo savo mokslą ir mokejo aiskiai iszguldyti jį; mokinasi isz fizikos apie elektra; mokintiniai manę, nors nepažįstamą, praszo pasilikti iki po mokslo valandų, idant galėtų parodyti savąją, su pagalba simpatiszko savo mokintojo padarytą elektriszkos pajiegos masziną. Čia be rankvedžių mokinosi, nors apie desėtkas yvairių knygų gulėjo ant dirbtuvės stalo. Mokintojas simpatiszku budu atkreipė visą jų atyda ant tos mokslo szakos, ir vieszas dėkingumas apsireiszkė tame, jog už daugiau per \$300,00 yvairių įtaisų buvo

supirkę, apart daugybės namie padarytų. Tas mokintojas pasiremia ant tos, kad geriausiai yra suprasti pilnai vieną abelę faktą, negu galėti be sumanumo atkartoti gausybę teksto iš rankvedžio.

Dar bus.

Dr. J. T. Želvienė.

Iszsiliuosaves.

Kėksztos fantazija, pavesta XX.

I.

Žinau, — jus juoksitės; sakysit:
„Ką dykas Kėksztas prasimano?
Ar tik ne sekdamas (vargu atmisit)
Pedom's tverėjo „Don Juano”,
Oktavoms birbs?” Bet jei skaitysit
Dar strofą—kitą prasto eilemano,
Tai jums bus aiszku, jog *ottava rima*
Negaus daryt mums įkvėpimą.

Apsaugok, Dieve! neprivalom
Jieszkoti svetimos rugszties
Mes savo teszlai; mes eiles kad kalam,
Tai kalam saviszikai: be baimės, iš peties!
Ikkol jausmuos mes neatszalom,
Ik patrijotiszkos užtenk ugnies, —
Dėl labo gentės (*vigilate, cives!*)
„Klitus baidus” tur užsilikti gyvas.

Mums svetimo nereik: kultūros buvis
Pažįstams mums nuo *a ik zet*;
Mes — graikų mistrai; visur buvis
Adiszius, pats Omyras, net
Dievų Uolumps — musiszikai; lietuvis
Esas ir Praksitelis, bet...
Jo kalto graikai gav vainiką,
O mums — nė šukė neatliko.

Savainis mokslas skelb', jog mūsų gentė
Viena pažinus rojų; vėliau,
Per svieta eidama, į šventę
Kultūros pakvietė tautų dangiau.
Bet vokiecziai, pavydu neiszkentę,
Mus' rojų netikru cziajau
Apsakė: mat, toksai prajovas
Ne ko vertis be žinios Jehovos.

Lietuvninks buvo Aisijodas,
Pats Varpus musiszikai kankliav;
Mus' dainas gyrė Goethe, o vienodos
Bu'o Lessing's nuomonės teipjau:
Tai buvo „Prusų perijodas”;
Tada heksametrus dainav
Mums Kristijons ir juos mus' muzai pirszo.
Bet mes... pas mus „klitus baidus” gav virszų.

Iszdilo „rojaus pirmžindzių” garbė;
Mus' nuopelnų priesz dabą saikas

Ik sauso niekio sumažėj;
Luosza vaidentuvė dabartės vaikos'
Szeszėlius buvusio, o beviltėj
Ateisenos pravirko vaikas:
Isz seno, teip puikaus, vainiko
Jam viens „klitus baidus” iszliko.

....Teisybę sakant, mesti szitą
Oktavoms raszymą man bus sunku;
Eiles czia sustatai į lygų glitą,
Kaip kareivius, kur tink' ir paranku;
Mintis smaigai sav vieną—kitą
Be didelės tvarkos, arba pruntų
Gale, kam geluonį įvaręs,
Sakai: gana tuotaru karės.

Toks budas raszymo (bijau!)
Per naujas mums; asz menkas tėvynainis,
O dar blogesnis eilininks; tacziau
Nenoriu, kad ateisias ainis
Sakytų: „Kėksztas tav — niekus gerklav!”
O kas arsziaus, — ims juokavot: savainis
„Klitus baidus” bu'o virsz kaktos, tai savo
Menkumą slėpė jis oktavoj.

Asz menkas patrijots! Už vertą
Bausmės manę, stacziai pasziepdams,
Vilkaujos Vincas laikė; bet ir bartą
Nesyk globsczioj, kas pikto slėpdams;
Pats Vincas Kapsas vieną kartą
Manę paglostė, dirbti liepdams.
Tą augsztą garbę brangint nemokėjau,
Geriausią laiką ant niekų nudėjau....

.....
Jo sziaudien nēr; isznyko jau szviesus regėjims;
Jo augsztai dvasei mus' žemasis svietas
Per angsztas buvo; tik gausus spindėjims
Jo buvio zenklu szvieczia; nulydėtas
Mus' gailescziau, jis ilsis, kur ramums
Viens žydi; jo kelionės vaisdą mums
Jautri styga sziaurėnų giesmininko,
Gentainio Vincui dvasėje, paliko:
Nynuodams giesmelę, padangėj placzioj,
Vidunakeziu aniuols skrajoj;
Stebėjos mėnulis ir žvaigždės pulkais,
Szventais apkerėti garsais.
Giedojo jis apie dvases nekaltas,
Ką skraido po rojaus ukemes;
Didybę Augszciausiojo garbino jis,—
Ir pritarė giesmei szirdis.
Jis duszią apglėbęs vadav ant kruties
Isz aszarų, vargo klonies;
Tą duszią pripildė balsai jo giesmių
Ne žodžiais, bet gyvu aidu.
Neilgai ant žemės bodėj ji viena,
Sapnų ne szio svieta pilna:
Ir rojaus balsų užvaduot negalėj
Skurdi jai pasaulės giesmė.

Noretu kaizerio.

Apszauktasis milijonierius, John Wanamaker, kurs moka brangiai aprėdyti žmogų, o už dyką nulupa jam kailį, kurs isz draugės su sunum fabrikuoja dėl savo siekių tulą laikraštį „The North American“ Philadelphijoje, yra įsigerbęs į dideles mylestas pas Vokietijos kaizerį, Vilių II. Tulas Berlyno laikraštis (Kl. Journal) apraszo, koku budu Wanamaker susipažino su kaizeriu. Vilius, kaip papratęs, nuolat szvaistosi po visas pakampes; jam esant Norvegijoje, persistatė Wanamaker ant garlaivio „Victoria Augusta“ lubų. Greičiaus pribėgęs, negu priėjęs prie kaizerio, Wanamaker be jokių ceremonijų nustvėrė jo ranką, druzčiai pakratė ir pasakė: „Džiaugiuosi, susitikęs su tokiu jaunu vyru, kurs jieszko vis naujų užsiėmimų. Sztai ko reikia mums Amerikoje!“

Nuo to sykio Vilius labai giria fabrikuotoją (pater cum filio) „The North American“: mat, turi nors vieną ir, turbut, vienatinį, savo szalininką Suv. Valstijoje.

Isz visur.

Varszavos gubernijoje vienam tik vasario mėn. atimta nuo žmonių 111 visokios ruszies szaudyklių: 77 karabinus, 24 revolverius ir 10 pistalių; už laikymą jų bedaleidimo visus nubaudė.

Pirm 400 metų rusiszškai kalbejo tik 3 mil., o pirm 100 metų jau 30 mil.; dabar rusiszškai kalba 67 mil., o gale 20-to amžio kalbėsia 233 milijonai žmonių.

Rusija, giliai paskendusi skolose, užtraukė dar naują paskolę, iszneszanczią 393 milijonus markių (\$98,250,000).

Kur musu iszganymas?

P. Daujotas.

(Tąsa.)

grįžta atgal į sodžių. Nėra tų atskyrios darbininkų luomos. Tokiu budu, lenkas-darbininkas labiaus prisiartina prie vakarinės Europos darbininko, negu prie pusiau aziatisko, pusiau laukinio rusisko darbininko.

Ačiu tokiam savo padėjimui, ačiu tokiai stipriai organizacijai, apšvietimui, — darbininkų luoma tapo vienintelė išreikštoja tautiškių idejų, kada visos kitos, kaip bajorija, buržuazija šunvuodegauja prieš carą — galingą ir baurų, — tykodama nuo jo apgynimo nuo priešų socialistų. Už tokią pašėlpą anodvi išsizada tautos, savo busenos.

Politiškos partijos Lietuvoje ir jų istorija.

I.

Ketvirtas ir penktas dešimtmečiai praėjusio XIX amžio atsižymėjo Rusijoje sukilimu apšvietimo ir visokių revoliucijoniškų judėjimų. Noras apsišviesti auga kas kartą, bet tai tik tarp turtingesniųjų luomų — pirklių, miestiečių ir dvarponių; o šėip Rusijos kultura buvo labai žema, be abejonės, kur-kas žemesnė, negu dabar. Viešpataujant tamsybei miniose, tie apšviestunai ir visoki propagandistai neturėjo kur dėtis. Nors jų, sulyginant su gyventojų skaitliu, buvo nedaug, bet liaudis buvo tamsi ir nereikalavo jų darbo; todėl apšviestunų buvo perdaug. Tie apšviestunai turėjo jieskoti sav vietas, kur galėtų pritaikyti savo spēkas, savo žinią. Vieni užsiėmė agitacija prieš carą ir visą jo sistemą, nes sugriovime to viso matė pagerinimą savo ir liaudies buvio; kiti pradėjo platinti šviesą ir nešti rusiską kulturą į viešpatystės pakraščius. Ir caro, ir jo apgynėjų buvo užmanyta pasistengti tuos visus neramiuosius gaivalus išsiuntinėti į pakraščius tarp sveimtųjų, maskolių prispaustų. Tę, zinoma, jie gaudavo gerą duoną. Bet užtat negerai juos čia priimdavo vietiniai gyventojai, kurie kulturiškai augščiau stovėjo už rusus ir savųjų apšviestunų kur-kas daugiau turėjo. Neapkenčiami vietinių gyventojų, turėjo jie kreiptis prie valdžios ir prašyti apgynimo nuo neapykantos, kas ir rusui nėra geru daigtu. Jau gyvendamas svetur, toks rusas turėdavo mesti šalin neapykantą caro ir despotiškos jo valdžios, turėjo išsizadėti savo svajonių perversmų įvykdinti naują tvarką ir pagerinti vargtolių buvį. Turėjo išsizadėti dėlto, jog caras, teip pirmiaus jo neapkenčiamas, tapo jo apgynėju ir užtarytoju. Ir jam, carui, privalė jis dabar tar-

nauti, varyti toliaus sumaskolinimą, naikinti kiekvieną susipratimą savistovystės tarp pavergtų tautų, ar tai ant Kaukazo, ar Lietuvoje, ar Lenkijoje.

Ir caras gudriai padarė: nustojo nenuoramų pas savę namie, kurie svetur tapo ištikimiausiais jo tarnais.

Ir Lietuvoje teip darė rusiskoji valdžia. Viskas, kas rodė, jog tas kraštas ne Rusija, buvo naikinama; norėjo išdildyti iš gyventojų galvos apie savo skirtumą nuo Maskolijos. 1840 metuos buvo išnaikintas Lietuvos Statutas, jo vietą užėmė maskoliškas „Svod zakonov“. Neuzmiršo nė tokių smulkmenų, kaip herbai¹⁾.

Dar pirmiaus ji pasirupino, kad neišsilavintų čia ant vietos savotiška kultura, kad neišsiplatintų apšvietimas. Teip, 1827 m. buvo visai uždrausta muzikams eiti mokslus gimnazijose ir universitetuose, o daleista ir tai nenoriai, tik pavietinėse mokyklose. Neuzilgo po tokio paliepmo, 1832 m., į metus po nelaimingų pirmųjų lenkmečių, buvo uždengtas Vilniaus universitetas.

Nedaug buvo palikta privilegijų vietinei bajorijai; vis-gi iš karto negalėjo juos visus išstumti ir prikimšti rusų.

Sukilimas 1861-64 metuose nepasisekė. Tada maskolių valdžia nutarė galutinai išnaikinti patį savistovystės šešėlį: viskas buvo naikinama, ardoma iki pat pamatų. Visur buvo priimami tik rusai. Čia dabar daugybė nedašimokinskių seminaristų, universantų ir svieto perėjunų gavo sav šiltas vietas. Jiems ir maskolių valdžiai nelaimingai pasibaigusieji lenkmečiai buvo aukso kalno, dangiška manna: valdžiai tuo, kad galėjo sunaikinti ir į dulkes sutrinti neramų kaimyną, o išalkusiems Rusijos bedarbiams ir išalkusiems pusintelligentams tai žadėtoji žemė, pilna pieno ir medaus ir kitokių žemės gėrybių. Tada buvo atrasta, jog vikrus ir gudrus činovnikai anųjų laikų (prieš maištus) buvo per silpni ir minkšto budo. Pavysdžiui nurodysiu ant dviejų cenzorių: Kukolniko ir Muchino. Jie patys buvo pripažinti vos ne už revoliucionierius ir atstatyti nuo vietos. O jug visiems zinoma, kad kuo-kuo, bet jau minkštumu ir liberališkumu (laisvamanyste) rusiški

1) Žemaitijos herbas buvo šitoks: ant raudono lauko balta vėliava. Iš vienos pusės jos — vytis, o iš kitos meška ant paskutinių kojų su geležine apkakle. Įtaisant Kauno rėd., gubernatorių Kalkatin siulė į tarpą tų dviejų ženklų įstatyti paminklą, stovintį Kaune atminimui išvyjimo Napoleono, bet valdžia stačiai išmetė emblemą, „lietuviškas ir žemaitiškas“, kad neprimintų apie buvusią savistovystę. Ir nuo to laiko Kauno gub. herbe įstatytas tik ansai paminklas. — Yra tai mažmožis, vertės neturintis, bet rodantis, ant kiek atydziai rusiskoji valdžia prisidingėjo kiekvieno nemaskoliško ženklelio.

Pajieszkojimai.

Asz, Jonas Bielevyczius, pajieszkau savo pusbrolio Jurgio Bacvinsko, Suvalkų gub., Vilkaviskio pav., Visztyeczio val.; 13 metų kaip Amerikoje. Pirmiausias gyveno Pittsburgėje. Teiksias kas žino praneszti ant szio adreso:

J. Bielevyczius,
35 Bothwell Park,
By Bellshill, Scotlaud.

Asz, Jonas Martinkaitis, pajieszkau savo dėdzių: Jono ir Kazimiero Rakauckų. Visą laiką gyveno Baltimore, Md. Ar jie patys ar geri tautiečiai teiksias duoti žinią ant adreso:

J. Martinkaitis,
78 Bothwell Park,
By Bellshill, Scotland.

Pajieszkau Jono, sunaus Baltramiejaus, Dubicko, isz kaimo Bubių, pavieta Vilkaviskio, gmino Žaliosios, Suv. gub., iszkeliavęs į Ameriką daugiau kaip trisdeszims metų, gyveno Chicagoj. Jis pats ar kas isz tautiečių meldziu suteikti man žinią, nes turiu labai svarbų reikalą, ant szio adreso:

Jonas Dubickas,
44 Constance str.
Silwertown E.
London, England.

Brooklyn, N. Y.

Dėl gerovės lietuvaiczių kriauczių unijos 54-tos kuopos Brooklyn 93 Grand str., N. Y., Grand Palace Hall, 19 dieną balandzio, vietinė Simano Daukanto Teatraliszka ir giedojimo draugystė perstatys dramą „Siberokai“ keturiose veikmėse. Po teatro koncertas. Simono Daukanto maiszytas choras, vadovaujant mokiniojui Leonui Ereminui, dainuos:

I „Ssulelė tėka“. Carl M. V. Weber S. Daukanto choras: II Dunojaus vilnys (Danube Waves). Ivanovicz. Excelsior musical Quintet. III „Sugrižk“. Ernst Gebhard. „Viena daili mergelė“, Oskar Szep-skij. Dainavimas bus lydimas muzikos prof. S. Rinkevycziaus. Pradžia 7:30 vakarę įženga I 50 ir II 25 cent. su drapanų padėjimu. Užpraszo visus apielinkės lietuvius ir lietuvaites kuoapsezciausiai susirinkti.

Komitetas.

cenzorai neatsizymi¹⁾.

Tuomet tai buvo uždrausta lietuviška spauda, Vilniuje uždrausti lenkiški laikraščiai, o paturiami ir šelpiami vieni rusiški. Mokyklose, kurių skaitlius buvo sumažintas, viešpatavo viena rusiškoji kalba, lietuviška gi kalba su lenkiška buvo išvytos. Buvo tai kulturiška Rusijos politika. Apie ekonomišką jos politiką rasime vėliaus, vienkart su dabartiniu mūsų ekonomišku išsilavinimu....

Lenkmečiuose dalyvavo dvarponiai, kunigai, turtingesni ukininkai ir bežemiai — muzikai.

Suprantama, kodėl teip darė dvarponiai, kurių apšvietimas stovėjo augščiau už kitus visuomenės klodus. Jie numanė, vardan ko jie kovojo, numanė, kokį pelną ištrauks iš nepriugulmingų Lenkijos ir Lietuvos. Įgijus laisvę, jie butų įsteigę jau ne aristokratų, ponų—dėdziunų respubliką, bet bajorų—demokratų.

Kunigai daugiausiai susidėjo iš bajorų, arti stovinčių prie dvarponių—lenkų; jie norėjo neprigulmystės todėl, kad kol senovės Lenkų respublika tebebuvo, kunigai buvo galingi, buvo atskyria luoma, o Lenkijai pražuvus, nustojo to viso. Jie dabar norėjo sugražinti nustotas tiesas. Kunigai čia parodė pastebėtiną energiją ir darbštumą kovoje su maskoliais, kurstymė žmonių ir t.t.

Turtingesni ukininkai—muzikai jau pradėjo leisti savo vaikus į mokslą, dar esant baudziavoms. Jų vaikai pagal pažiurų ir jieškinių nesiskyrė nuo lenkų—bajorų. O tokių muzikų, einančių į mokslą, buvo gana daug²⁾. Tai gi ir jie daug buvo prisidėję prie lenkmečių.

Bežemiai todėl dalyvavo, jog jų padėjimas buvo toks, kad galima buvo pelnyti, o nieko neprakišti. Toks žmogusėjo į kovą, nesvajodamas apie kokią tų laisvę, politišką tiesas, bet norėdamas gauti juodos žemės kąsnelį, kurios neturėjo, o teip norėjo gauti. Pralaimėjus kovą, nėra ko nustoti, nes nieko neturėjo.

Bet kova buvo pralaimėta. Tada Muravjovas, atsigėręs nemaž kraujo, pradėjo hausti kal-

1) Apie tą gali skaitytojas rastį ir daugiau ir plačiau Kornilov'o knygoje, iš kur ta žinia yra paimta: „Russkoje dielo v Sieverozapadnom krajuje“. Petrapyleje. 1901 m., pusl. 371—378.

2) Pažiurekime į skaitlius: 1 sausio 1864 m. buvo:

	Iš viso	Tarp jų buvo muzikų
Panevėžio gimnazijoje	192	108
Šiaulių „ „	196	73
Kėdainių „ „	138	49
Kauno „ „	209	4
Telšių progimnazijoje	85	33
Iš viso	820	267

Ir tai per lenkmečius, kada mokintiniai buvo ištraukę į maištus. (v. minėtą Kornilovo veikalą, p. 54.)

tininkų gimines. Valdžia pasistengė apsilpninti dvarponių lenkų gaivalą Lietuvoje. Maištuose dalyvavę turėjo nustoti dvarų, iškeliauti į Siberiją, į Rusiją. Tas pat buvo padaryta su kunigais ir muzikais. Bežemiai, sugauti su ginklu rankose, sušaudyti ar išvaryti, o likusieji gavo po 1—3 dešimtines žemės. Tokiu tai budu tapo neramieji gaivalai numalšinti.

Nelaimingai pasibaigusieji lenkmečiai turėjo padaryti perversmą visuomenės gyvenime. Karštesnieji, doresnieji ir šviesesnieji gaivalai išnaikinti, pasiliko vienos tik išrankos.

Bajorai—dvarponiai Lietuvoje dabar negalėjo turėti savistovės busenos. Ir pirmiausias tykodavo pašelpos iš Varšavos, į kurią akys buvo įsmeigtos. Kokios tų buvo srovės, tokios turėjo atsirasti ir pas mus. Mūsų bajorijoje atspindi visi Lenkijos bajorų jieškiniai ir lukesčiai. Kaip matėme¹⁾, bajorija, netekusi vadovų, netekusi geriausių savo gaivalų, turėjo nupulti ant dvasios, turėjo nupulti ir ekonomiskai. Paskui, sekdami pabirkantų—pramoninkų pavysdį, prisidėjo prie taikiųjų partijos, kuri visai atsideda ant caro ir nuo jo vieno laukia išgelbėjimo iš šios dienos vargų ir bėdų. Teip padarė ir musiškieji. Jie sakosi esą lenkais, todėl mes ir nebepaisysime ant jų žemiaus.

Ukininkai—muzikai dabar, išnykus baudziavoms, tapo nauja ekonomišką spēka. Jie skyrėsi nuo dvarponių iš kelių priežasčių. Pirmiausiai kalba: dvarponiai vartojo lenkišką, o tie lietuvišką. Antra, gimimas. Muzikas, nors ir apšviestas, feodalo—bajoro akyse buvo visai kitokiu žmogum, nors kulturiškai ir ekonomiškai nuo jo nesiskirtų; nėra ką jau ir kalbėti apie tamsų muziką²⁾. Trečia, baudziavos našta ir jos pančiai, kurie ilgus metus slėgė muziką, išrėžė gilų randą muziko smegenyse, ir jis skersai žiurėjo į poną. Ant galo, ketvirta priežastis: muzikas, kaipo smulkusis savininkas, kovojo, kaip ir visuomet, su didesniuoju — dvarponiu. Tas viskas turėjo skirti muziką nuo bajoro. Ir žinoma, tų buvo didesnis atskyris tarp vienos luomos ir kitos, kur motyvai buvo gilesni ir aiškesni.

Turtingesnieji muzikai—ukininkai, kaip matėme, leisdavo sunus į mokslą. Išėję mokslius, jie prisidėdavo prie lenkų ir išnykdavo lenkų jurėse—marėse. Nes iki šiol apšviestunai buvo lenkais, tai ir jauni lietuviai su jais susidėdavo ir tapdavo lenkais.

Judėjimas, grynai lietuvišką, turėjo tų prasidėti, kur buvo didesnis skirtumas tarp dvarponių—lenkų ir muzikų—lietuvų, o buvo

1) Veizėk augščiau — Plochockio straipsnį.

2) Gyvenimas palengva išnaikino šitą pylimą, laikų sukrauta, ypač tą galima pasakyti apie prasikišusius ir apšviestuosius dvarponius—bajorus.

tai Suvalkų gubernijoje¹⁾.

II.

Suvalkų pusėje randame didžponius-lenkus ir pasiturinčius ukininkus—lietuvius, kurie įsigalėjo apšviesti savo vaikus. Sociališkas skirtumas tarp dviejų luomų buvo didelis. Daugelis suvalkiečių keliaudavo į augštesnį mokslą į Maskvos universitetą, kur buvo caro Aleksandro II įtaisytos kelios stipendijos studentams lietuviams. Įtaisė Maskvoj, kad toli būtų nuo lenkiškų gaivalų. Suvalkiečiams todėl, kad čia tuojau prasideda tikra Lenkija. Tę, Maskvoje, toli budami nuo visokios lenkiškos įtekės, atskirti nuo lenkų—dvarponių namie pagal kilimą ir sociališką padėjimą, pradėjo mislyti apie savistovią lietuvių buseną. Buvo tai protestas naujų apšviestųjų, iš muzikų išėjusių, intruzų, prieš lenkus—dvarponius, keistai žiurinius į savo konkurentus, į naują kulturišką spėką iš žmonių be jokios istoriškai garsios kilmės ir vartojančių muzikišką kalbą.

Tą pat reikia pasakyti apie kunigiją, kuri, ypač augštesnėji, buvo bajoriška ir su bajorais buvo surišta. Dar-gi rodos, 1885 m.²⁾, renkant naują vyskupą, buvo pakeltas klausymas, ką rinkti į vyskupus: ar bajorą, ar muziką. Tuli pralotai nurodė ant to, kad reikia vengti tokių pavysdžių, kaip Motiejus Valančius, ir išrinkti bajorą. O viršų gavo muzikas, bet lenkbernis, kaip ir visa senoji karta.

Daugumas, ypač jaunesnėji karta, sekdam studentų pavysdį, kaskartą labiau jautėsi esant lietuviška. Pradžia buvo padaryta Suvalkų gub., o iš tę išsiplatino po Žemaitiją, paskui perėjo ir į Augštaičius.

Pirm negu pasirodė Prusuose „Aušra“ 1883 m., jau 1880–82 metuose randame tarp Maskvos studentų hektografuotą laikraštį „Aušrą“ — mokliškai—literatišką. Tę randame straipsnius apie lietuvišką kalbą, gramatiką, plačiai parašytą, eiles, žmonių dainas, pasakas. Apart to, sodžiuje paleisdavo teip—pat hektografuotą laikraštį „Dainų nesėjas“, kurio nemaž numerių buvo paleista. Tę viskas, net ir korespondencijos, buvo eilėmis rašomos. Teip—pat hektografuotas buvo humoristiškas laikraštis „Kalvis—Melagis“³⁾⁴⁾.

1) Nėra ką kalbėti apie atskyras ypatas — ne suvalkiečius, nes jie nėjokio ruožo po savęs nepaliko.

2) Buvo apie tai rašyta „Aušroje“, rodos 1885 m.

3) Šito laikraščio man neteko matyti. Apie tą pasakoja Dras Jonas Šliupas, buvusias Maskvos studentas, „Aušroje“ 1883 m. Kitus-gi teko matyti prieš mano išvažiavimą iš Maskvos į Kijevą—Jaltą. Girdečiau, jog jie visi dabar iš netyčių sunaikinti tapo.

4) Žinomas daigtas, kad tie laikraščiai buvo atmušti tik mažam skaitliuje, vienog, matyt, užganėdindavo lietuviškos intelligencijos reikalus. — Galima dar pridurti, kad tarp Senapilės gimnazistų vaikščiojo 1884 m. rašytas „Prieaušris“ (12 num.), kuris ant tiek vertas paminėjimo, ant kiek buvo naujos sriovės apsireiškimu.

Ant galo, pradėjo išeiti Prusuose spaudintas laikraštis „Aušra“ nuo 1883 m. Ir patriotų širdys nudziugo. Liejo ašaras iš džiaugsmo, svajojo, miegodami ir budėdami, apie tėvynę, apie jos gražią, garbingą praeitį, apie jos kalbą, stačiai nuo Adomo ir Jievos paeinančią; visus jausmos patriotai išreikšdavo eilėse, galimose skaityti ir negalimose. Rastume tę ir istoriskus veikalus apie žiląją mūsų senovę, kada lietuvis netikėjo, jog apkaltas bus, be jokios istoriškos perspektyvos, nes svajonės ir meilė viską uždengdavo: nematydavo sermėgių, varguose skėtančių, nematė nė prispaudėjų, jų kraujuose plaukiančių, nes „mylimoji tėvynė“ negalėjo būti suteršta su tokiais prozajiskais dalykais.

Kartas nuo karto buvo daromos ir antiklerikališkos ekskursijos, buvo užgautas kunigijos guodojamas vyskupas M. Valančius, buvo nesykį užgauta ir kunigija kitokiais būdais. Vyskupas (tuomet pavyskupė) Baranauskis šoko ją ginti. Keletas jaunųjų vyrų kūsiuntė jam už tai daugybę orderių ir medalių, padirbtų iš popieros....

Prieš valdžią jokio pasipriešinimo nebuvo daryta. Per caro apvainikavimą, buvo paršytos eilės, kur jis buvo išgirtas, o praszyta buvo spaudos. Ir, žinoma, caras nepravirko, nesusi—graudino nuo tų eilių. Rašoma tę buvo gana drąsiai, autoriai parašydavo savo tikras pravardes, vardus ir pseudonymus. Kadan gi nieko teip jau ypatingo prieš valdžią rašyta nebuvo, tai gi nė nepersekiujo perdaug.

Tarp pačių rašėjų ir išleistojų atsirado nesutikimai: svietiškiejie nebegalėjo eiti išvien su kunigais ir persiskyrė „Aušra“ turėjo žuti. Po „Aušros“ atsirado klerikaliska „Šviesa“, bet ir šita neužilgo žuvo, netekusi rašytojų. Tiedu laikraščiai abudu mirė, daug gero padariusios.

Paskui atsiranda jau daugiau laikraščių, kurie stovi ant tvirtesnio pamato, labiau atsako gyvenimo reikalavimams, —jau nebeužteko vienų svajonių. Atsiranda kaskart daugiau rašytojų ir skaitytojų. Klerikalai turi savo laikraštį iš pradžios „Apžvalgą“, o dabar „Tėvynės Sargą“ ir „Žinyčią“. Liberalai—pirmžengiai „Varpą“ ir „Ukininką“ (nuo 1901 metų pridedo dar „Naujienos“); ant galo, kraštutinė jų dalis turi „Lietuvos Darbininką“ ir „Aidą Lietuvos darbininkų gyvenimo“, o dabar vieton šiųjų dviejų „Darbininkų balsą“.

Tokiu budu, juo toliau, juo labiau ejo differencijacija, jau kiekviena naujoji skevelda vedė kovą su pirmąja partija, nuo kurios buvo atsiskyrus ir jau su anąja nebesusiliedavo.

(Toliaus bus).

Susirinkimai.

Woodmere, Mich. Susivien. L. A. kuopa, po vardu Did. L. K. Keistuczio, szaukia susirinkimą ant 20 d. balandžio (nedėlioje, po pietų, ant 4 val.) lietuviszkoje svetainėje N. 30 Graham Ave. Woodmere, Mich. Meldziami nuoszirdziai ateiti, o ypatingai lietuvės — moteris ir merginos, neprigulinczios nė į jokią draugystę, nė į Susivienijimą.

Prezid. A. Melnikovicz.

Pittston, Pa.

Jus žinot, kad perkupcziai ir svetimtauceziai parduoda jums tik blekinus dziegorėlius ir kitus daigtus, o gerų visai nerodo. Tai-gi, kurie norit pirkti teisingai tavorą ir gaut savo vertę, raszykit pas lietuviszką dziegormeisterį, kuris prisiunczia į visus miestus: dviraczius (bicycle), karabinus, revolverius, laikrodėlius gryno aukso arba sidabro, žiedus szliubinius ir visokios mados padaro isz gryno aukso po miera, teip-gi senus perdirba ant naujų.

Jums gero velyjantis,
Jurgis J. Jeszmanta,
106 North Main str.
Pittston, Pa.

Lietuviszki kriaueziai!

Siuvame steliuotus siutus, czystinam ir prosinam visokias drapanas; užlaikom konogeriausius tavorus visai už pigią prekę; siutų prekę nuo \$7,50 iki \$25,00, kelinės nuo \$2,25 iki \$9,00. Atėjęs kiekvienas mūsų tautietis galės atrasti visokio skyriaus materijų naujausių madų, teip, kaip didžiausiam sztore ant Market gatvės.

Prilaikom materijų apie 950 visokių skyrių; mes iszradom tas vietas, kur galima konopigiausiai nupirkti tavorus, teip, kaip ir svetimtauceziai, dėlto-gi mes galime patarnauti už pigiausią prekę dėl savo tautiečių, kurie pas mus apsilankys, bus isz to kiekvienas užganėdintas. Nepamirszkite szito adreso:

J. Poszka ir J. Gusauckas,
1323 S. 4-th str.
Philadelphia, Pa.

Naujausios knygos.

Dvasiški apdumojimai arba mediacijos. Kas mėgsta dvasiškus skaitymus — turės ka pasiskaityt ant ilgo laiko, laksztų 571. Prekė 85c.
 Pasikalbėjimai apie dangų ir žemę. Naudingas ir akyvas skaitymas. Knygutė tinka siųst ir į tėvynę per cenzura, į usl 81, prekė 25c.
 Lietuviška Gramatika, raszytojams ir skaitytojams vadovėlis. 40c.
 Lietuviška Krestomatija, parasyta p. E. Volterio. 1,40
 Juszkos žodynas 2,00
 Geologija, (su paveikslais) parasyta A. Geikie 30c.
 Isz kur atsirado mūsų naminiai gyvuliai ir auginami augmenys? 20c.
 Kaip gyvena augmenys (su paveikslais) 35c.
 Biologija arba mokslas apie gyvus daigtus (su paveikslais) 40c.
 Mūsų dielės (szundaktariai, szundvokaciai, svetimtauceziai, ponai, kariauna ir kunigai) 10c.
 Pasidavimas ir pelnas (kaip vienas lietuvis isz Did. Lietuvos pasidavė vokiecziams, kurie jį paskui iszvarė

isz savo szalies) 10c.
 Baudziava Lietuvoje 15c.
 Balsas Darbininkų Szirdis žmogaus 15c.
 Du broliai, atsitikimas isz paskutinės Turķų su Maskoliais kūrės 5c.
 Valdimierus, apysaka pagal kun. Szmidt'a 25c.
 Trumpi szneka apie limpanczias ligas ir kaip nuo jų atsiginti 10c.
 Kas tai yra dirbama žemė, kaip ji atsirado, koki yra jos skyriai ir kaip juos pažinti 15c.
 Parinktos lietuviszkos dainos pagal Ant. Juszkevyczių 10c.
 Ukiszkos draugystės įvairiuose krasztuose 10c.
 Ukiszkasis kalendorius ant 1902 metų 15c.
 Trumpas Katekizmas 10c.
 Gygenimas szv. Izidoriaus 25c.
 Stacijos arba Kslvarija 10c.
 Maldeles szv. Ražancziaus 10c.
 Atminimas didžio Jubilėjaus arba badas apturėjimo atlaidų 10c.
 Į naują dvideszimtą amžių įvedimas -5c.
 Gramatik Litewska dėl mokinimo-

si lenkam lietuviszkai \$100.
 Palangos Juzė paraszė vysk. M. Valančius ketvirtas, pataisytas, iszleidimas 25c.

PUIKLAUSIAS HOTELIS Mrs. R. KOLIS,

16 S Baltimor str. Wilkes Barre, Pa. Prieszais New Jersey dypa C. R. R. Užlaiko visokios arielkos, vyno, skanaus aluczio, puikiai kvepenczių cigarų ir szeip visokias zobovas. Teipgi atkeliavusiams isz kitur visados suteikia puikią nakvynę ir valgi, ir viskas pigiaus nė kaip kitur. Lietuviai nepamirszkite szios puikios vietos.

Kas prisiųs 25 centus!
 Paczto markėmis, aplaikys tuziną puikių popierų gromatomoms raszyti su puikiomis kvietkomis, apskaitymais ir pavincziavonėmis. Kas atsiųs \$1,00, tas aplaikys 5 tuzinus virsz minėtų popierų.

Adresuokit teip:
 W. Kudarauckas, & Co.
 Box 234
 Lawrence, Mass.

Office:
 313 Bedford Ave.
 Broadway &
 South 8-th st.

Geriause gyduolė ant sudrutinimo ir atanginimo plauku.

Sulaiko slinkimą plaukų trumpam laikia vietoj szpuolusių atauga nauji plaukai; praszalina visokį nezcistą sistemą kaip tai: pleiskanas, dedervines, niežus papuckus ir stabdo galvos skaudejimą. Jeigu užtėmijotė savo plaukų slinkimą, umai atsiszaukitia o gazytai pagelbą ant sulaikymo trumpam laikia. Kurie vartojo ant savo galvų plykų ir persitikrino, kad užle plaukai ir paliudyjimą duoda į visą "Publika".
 [Temykite: kad szių gyduolių negalima gaut kitur, tik isz mūsų firmos siuncziam.]
 Norinti gauti visą rodą, apraszyk padėjimą savo plaukų: kokia piezatis yra. Rodą ir visas informacijas gausite dykai Adresuokit visad sziteip:

J. M. BRUNDTZA, Chemist.
 NEW YORK & BROOKLYN

Tai yra paveikslas p. J. P. Elkin'o, vieno isz augszcziusių valdininkų Pennsylvanijos valstijoje. Jis yra neturtingo farmerio sunus, dirbo isz pradzių fabrikoje, paskui buvo mokinioju, iszėjo augsztesnį mokslą ir per jį dasigerbė į vyriausio prokuratoriaus vietą. Dabar jis pasidavė už kandidata ant Pennsylvanijos gubernatoriaus. Lietuviams pridera pažinti, koks kandidatas, idant žinoti, už ką paduoti balsą.

NELAUK KOL LIGA PAGULDYS IN LOVA,

bet praszalink ja tuojaus vartodamas mūsų stebuklingas gyduoles, kurios yra sutaisytos per geriausius gydytojus ir isz geriausiu ypattybin. Kam moketie didelius pinigus ir neapturetie jokios naudos, kadangi **PUSDYKIAI GALI VISISZKAI ISZSIGYDYTIE** ir paliktie ant visados, sveiku, tvirtu ir linksniu žmogumi. Vartodamas mūsų gyduoles, atsikratysi ant visados nuo tu skaudejimu, kurie užaina ir pranyksta laikas nuo laiko, ir neliauja žmogu kankine, ir pastosi kaip ant naujo svieto. Nereiks lauktie menesio nei nedelios, bet isz pirmo sykio pajausi pagerejimą ir sveikata artinsis su greittumu, kurios teip ilgai jieszkojai bet negalejai rastie. Czionai paminesime nekurias isz mūsų gyduoliu.
AR SKAUDA NUGARA ir KRYŽIU? Tai vartok mūsų gyduole "DORSO", kuri tikrai sustabdys skaudejimus ir ant visados juos praszalys. Pamegyk o persitikrinsi. Preke \$1
AR TURI PUSZKUCZIUS ANT VEIDO IR kuno? Tai vartok mūsų gyduole "ANTI-PAPULA", kuri juos panaikys ir padarys veida ar kuna, czystu ir lygiu. Preke 50c
NEZIUREK KAIP ILGAI SERGI ir koki liga nebutu, apraszyk gerai savo visa padėjimą, ir kartu su apraszymu prisiusk \$1.00, o apturesi pakely gyduoliu ant prabos, kurias sutaisyys mūsų vyriausias daktaras, po apsvartymu ligos. **RODA DYKAI.**
 Jeigu noretum susiraszytie su mūsų vyriausiu daktaru, tai atsiusk už du centu marke, o apturesi jo privatiszka adresa. **ATSISZAUK arba RASZYK, RODA DUODA DYKAI.**
PEOPLE'S PRIVATE DISPENSARY 362 WABASH AVE CHICAGO, ILL
 Vyriausias daktaras randasi nuo 9 iki 10 ryto; nuo 1 iki 2 po piet, nuo 5 iki 6 vakaro. Subatos vakare nuo 5 iki 8:30. Nedelioj nuo 11 iki 2. Ant atsakymo indek už du centu marke.

LIETUVISZKA RESTAURACIJA

J. M. MEDELIO,

200 E, Centre st. Shenandoah, Pa.

Atsimyk, Darbininke! Žinok, kap budamas Shenandoah'ryj, turi tikrą savo prietelį, kuris suteiks tav rodą visame ir suramįs varguose.

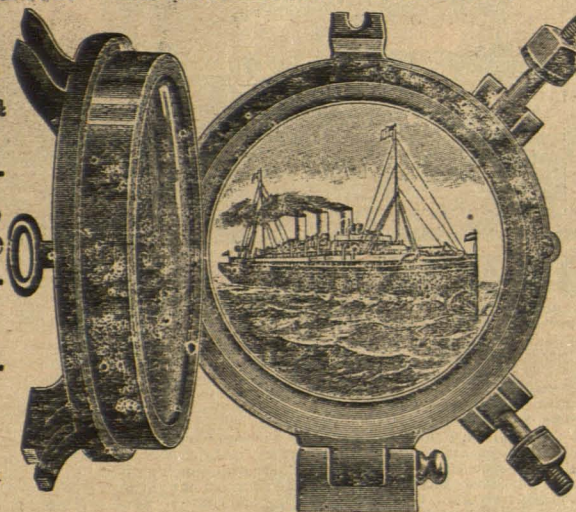
Mano namai — tai vienatinė vargšzui užeiga, kur po sunkaus darbo galima sudrutinti nuilsusias spēkas ir susiraminti varguose.

Telephonas atdaras No. 873

Sloveniszka--Lenkiszka Banka.

PARDUODA LAIVAKORTES
isz Ameriko į Europą
ant geriausių Laivų,
Hamburg, Rotterdam, Bremen, Antverpo, Havre Liverpool, Neapol ir t. t.
Parduoda Tikėtus visais gelžkeliais
į visus miestus visam sviete.

SIUNCZIA PINIGUS

į visas svieto dalis greitai ir už pigiausią prekę.
Perka, parduoda ir iszmaino visokius pinigų pagal dienos kursą.

Atlieka visokius reikalus senam kraszte.

GALIMA SUSISZNEKĖT LENKISZKAI.

Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedėdieniais nuo 9 iki 12 ryte.
100½ E. Main str. **Hurwitz's**, 50 Public Square,
PLYMOUTH, PA. Wilkes-Bare, Pa.

Lietuviu užėiga

Geriausė užėiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siunczių pinigų visas dalis svieto. Pardūdu Laivakortes ant visų linijų. Apart to dūdu kiekvienam prieteliszką rodą.

Nepamirszkite atsilankyti reikale **Petras Lipavyczia.**

LUZERNE, LUZ. PA.

HOTELIS

K. Strzeleckio,
276 E. Main str. Plymouth, Pa.

Užlaiko visokios degtinės, vyno, skanaus aluczio, puikiai kvėpiančių Cigarų, ir reikale suteikia draugiszką rodą. Jeigu nori linksmai laiką praleist ir iszgirist skambinant ant fortepijano puikias melodijas, tai tik užėik pas **K. Strzelecki.**

ADRESAI

CENTRALISZKŲ VIRSZINKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DRAUGYSTĖS.
Prezidentas — V. Daukszys
442 Wharton st. Philadelphia, Pa.
Sekretorius — A. Ilgunas
449, 3-rd. Ave — Homestead, Pa.
Kasierius — A. Olszewskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill
Knygius — Dr. J. T. Zelvis
Centre Ave & Church st.
Plymouth, Pa.

Lietuviu prietelis!

Mykolas Boruch,
Minersville, Pa.

Užlaiko mėsinyczią teipgi ir grosersztorį.

Parduoda laivakortes ant 5-kių geriausių linijų ir siunczių pinigų į visas svieto dalis, reikale elpkitės pas savo prietelį.

ISZGYDE

Skaityk ir persiliudysi.
Tukstancziai paliudinimu pamasziu in szitą mūsų rankose.
Jos. Lilla, isz Sharry, Wis. raszo: „Mus vaikai turėjo sunkų kosulį, bet tapo iszgydyti in dvi dienas imdami Severos Balsamas dėl plauczių“.
Tokios pasekmės yra visada vartojent.

Severos Balsamas del plaucziu.

Yra užtikrinantis iszgydymas nuo kosulio, perszalimo, užkimo, mo, brochites, plaucziu ir tt.
Prekė 25 ir 50 centu.

W. F. SEVERA.
MANUFACTURING PHARMACIST.
CEDAR RAPIDS, IOWA.

Severos gydūlės yra gaunamos pas A. Groblevskį, 111 Main str. Plymouth, Pa.

50 YEARS' EXPERIENCE PATENTS

TRADE MARKS DESIGNS COPYRIGHTS & C.
Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.
A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.
MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

Lietuviu užėiga pas L. FREEDMANA,

ant kampo Bainbridge ir S. 2nd Str. Philadelphia Pa.

Geriansėla užėiga del lietuvių, isz viso miesto Prilaikau visokius gėrimus kaip tai alų, arielką ir vyną, podraug laikau visokius užkandzius ant stalo per visa diena. Prietam ant ankezo turiu gra'n ruima del sveczzių per ką galima laiką linksmai ir spakainai praleisti. Telp-gi kiekvienam dnodu prieteliszka rodą. Mano namas yra puikiai papuoestas isz viso miesto todėl nepamirszkit užėiti!

Gaspadorius G. W. Kownacki.

Žmijeczniķ'as.

Jeigu nori, idant aplaikitumei vertę tavo pinigų ir palengvinimą ant:

- Romatizmo,
- Skausma Galvos,
- Skausma strėnu,
- Skausmą kaulų,
- Skausmą sprando,
- Ir Traukulio

Tai nuelkie in sztorą, pas savo tautietį ir pareiklausk ZMIJEC NIKO kuris yra padirbtas aptiekoje dėdės Groblevskio Plymouth'e, Pa. Palengvins tau koźname karte.

Jeigu sergi ant:
Vidurių, Kepenų, arba Kraujo.

Gerk EGIUTERRO No 1. prigėlbės koźname karte. Duodu paranką iszgydymo drugio, priepuolio ir gripo.

JAIGU NORI GAUTIE TIKROS TRAJANKOS

Tai praszykie tosios ką Aptiekorius Groblevskis audaro. Yra tai sudirbta isz vieokly angalių ir szaknių isz devynerių dalykų sudėtos isz 27, (kaip tai sako syk po 27) ant svieto geresnės Trajankos nesiranda

Aptiekorius Dėdė Groblevskis jau dėl koźno žinomas, yra vienas garsingiausių Aptiekoriu tarp mūsų tautos czionai Amerikoje. Telp-gi yra dėl koźno žinoma, jog vienas geras aptiekorius žino ir ženkliua daugiau kaip 10 daktarų, nozine pagalbos smirgusios žmonijos. Dėlto-gi jeigu kada jus Dievas teiktusi dalipėtėt kokia liga, tai tuojau nusidukite ani rodos pas jį.

Adresas:
ALBERT G. GROBLEWSKI
111 Main st. arba Box 1109
PLYMOUTH, PA.

LIGONIAI!

Užtikrinu visiems pilnā iszgydymā. Gydomos visokios vidurinės arba pavirszutinės ligos, plauczių skaudėjimai, galvos sopėjimas, silpna atmintis, susikrimtimas, organų susilpimas, kojų skauduliai, isztinimas, vėzligė, baltaplūdė pas moteris, diegliai ir t. t., nervų ligos, vandeninė ligasausgėla, uždušimas, paralyzius ir t. t. Isz yvarau kirmėles; telp-gi visokias votis, skaudulius ir t. t. Geriansiomis elektriszkomis prietaisomis gydau nervų ligas.

Visas lyties ligas

iszgydau į kelias dienas. Užterszimā kraujo, odos ligas, rėmenų plūdima, užbrinkimai, inketų ir pualės ligas ir tt. Opas gerklėje, buruoje, nosy, akyse ir ausyse, organų susilpimai ir t. t.

Užtikrinu kiekvienam atsitikime iszgydymā isz pat szakny kroniszkas (isšeinėjusius) ligas aez ypatingai gydau ir pazistu. Nevartoju gyvojo sidabro. Rodą duodu žodziu ir per laiszkus.

Dr. Landes
Specijalistas ligonbucziuos.
134 E. 24 st. kam Lexington ave.
New York.

Primu nuo 9 ryto iki 8 vakare, nedėdieniais nuo 8 ryto iki 4 popiet.

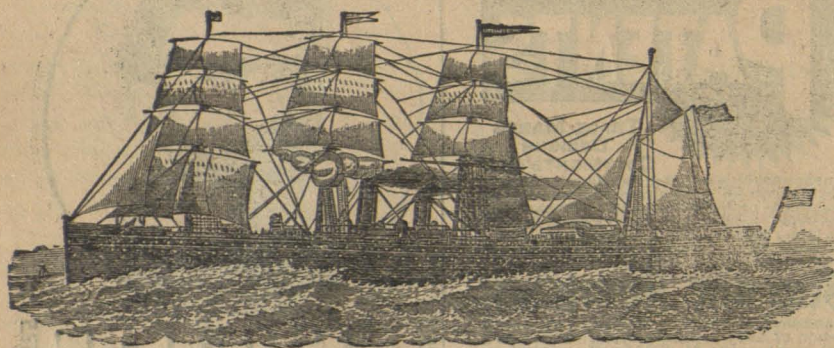
Ligonis nereikalauja pats keltant, gali tik paraszyti laiszką, o vaistai bus nusiųti pacztu arba ekspresu.

Susikalbėti galima: lenkiszka, angliszka, slovackiszka, vengriezka ir vokiszka. Praktikuoja Lebanon Bellevue Post Graduate University Hosp. Direktorius mediciniszko instituts.

RECEPTAI.
Koźnoi gerol aptiekoje gausi resas—t kras gydooles, jeigu turėsi gerą receptā Mes parduodame receptus gydymui visokių ligų ir kitokius paraszytus geriausių daktarų sviete. Paraszyk aiszkliai tikrā vardā ligos angliszkoji arba lotyniszkoji kalboje, rezatā raszyk lietuviškai: kiek turi metų ligonis, vyras ar moteris? su tuom raszu atsisk mums vienā doleri, o aptirėsi receptā. Norėdams apie ką pasiklausti, atsiųsk markę uz 2c. dėl atsakymo.
Adr:suok sziteip:
GLOBE FORMULA CO.
Detroit Mich., U S. A.

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiemiau agentyste ant labaigerių linijų. Taigi parduodu laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuocziu pinigus į Lietuvą ir į kitus kraštus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsauguju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire-insurance). Turiu labai czystą ir puikią užeigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszcius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit siteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

PERSKAITEŠ ATMINK!

KAZUNO TRAJANKA privalo rasti kiekvienoj lietuviszkoj szejmynoj dėl greito pareikalavimo laike ligos. **KAZUNO TRAJANKA** yra sudėta dabar popieriniam baksukije geltono kolerio ir pirkdami nuo szporninkų visados reikalaukit Kazuno Trajankos. Jeigu negalit gaut pas savo szporninka mano Trajankos, tai prisiusk money order ant 55 ct. o bus prisiusta per paczta į trumpa laika.

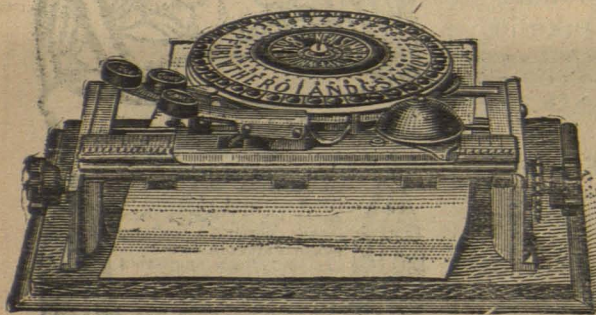
Kam sirgti Gumbu, skaudėjimu po krutine arba panasziois ligoms, kada Kazuno Gumbo-Kura netik ka apmalszins liga, bet ir praszalins į trumpa laika. Kasztuoja \$1.00, su prisiuntimu per paczta \$1.25 ir bus greit prisiusta. *Gumbo-Kura* susideda isz dviejų preparatų bonkutės vaistų ir tablets *Gumbo-Kura No 1.* tai yra labai geri vaistai moterims po palagu, nes skaudėjima greit apstabdo, su prisiuntimu per paczta kasztuoja tik 75 ct.

Luke's Rheumatic Cure.

Szitas preparatas yra isz bandytas ir daug žmonių yra iszsigydę isz ilgos sirgimo Reumatizmu. Užtikrinu, kad szitas preparatas praszalins Reumatizmą vartojant per atsakantį laika, jeigu bus vartojama sykiu su *Expeller Linimentu* praszalins minėtas ligas. Prisiusk Money Order ant 1.50, o bus prisiusta į trumpa laika per paczta. Adresuok:

L. M. KAZUNAS, aptiekorius.
107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

Drukuojamos ir raszomos maszinos.

RASZOMA MASZINA (typewriter) privalo turėti kiekvienas žmogus ar privatnas ar kupezlius, nes laiszkas paraszytas su raszoma maszina gražei iszrodo ir kiekvienas gali jį perskaityti. Mes turime raszomų maszinių visokių prekų, kaip tai: už \$1 00, už \$1.50, už \$3.50, už \$5.00, už \$6 00, už \$10.00 ir brangesnių. Mes teipgi parduodame visokius ta-

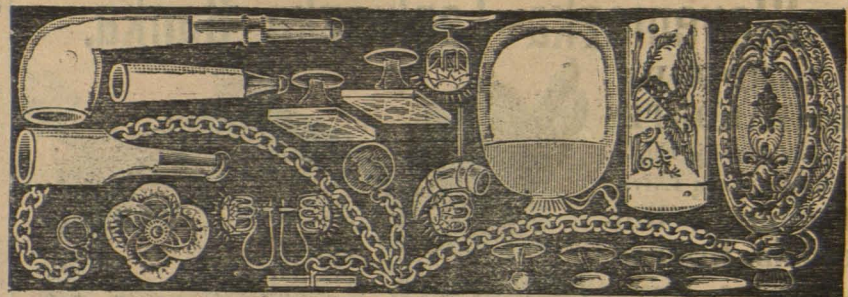
vorus, angliszkas knygas ir lietuviszkas, lenkiszkas Biblijas ir Naujas Testamentus. Biblijų turime dangiai kaip szimtą kalbų. Jelku kas nori gaut katalogą ar atsakymą ant gromatos turi jđėti už 2c. stempą.

NOVELTY SUPPLY CO. Box 352 Louisville, Ky.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS
Kaz. Miliszauskas
256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujausią madą, duoda drūtą ir gerą materiją ir už pigę prekę. Teipogi senus ant naujų perdirba, Visi pas savo Tautietį.

W. Matusевичius.

Uždėjan krantuvę visokių tavorų kaip ant tai: marezkinių, kalnierių, naktaižų, petnesų, visokių skrybėlių, pagal madą overkotų marezkinių ir dar kitokių daigtų Teipogi laikau ir kriaucziszką szapą, siuviu drapanas dailiai ir pigiai. Lietuviai jeigu einat pas žydą, gerians eikit pas savo tautietį 112½ E. Main st. PLYMOUTH, PA.

DYKAI 14 puikių dovanų! Tokio pigumo dar niekados negirdėta! Ateikit pažinrēt, pažirėjims nieko nekasztuoja!
Dabar mes paleidziamė turgan geriausį laikrodėlį: **TIKRA AMERIKISZKA**, 14k. su dvigubais paaukuotais lukszais, ausuke užsakamas ir austatomas, vyriszkas ir moteriszkas, su **TIKRA AMERIKISZKA MASZINERIJA**, pilnu akmenų, R. R. gvarantuotas, nikeliuotais viduriais iszduodame rasztą **GVARANCIJA ANT 20 METU**; pagal iszveizdą ir geruma tokį laikrodėlį vieados gali lyginti prie \$40 VERTES AUKSO LAIKRODELIO. Visiems puikių laikrodėlių mylėtojams mes duosime begyje 60 dienų puikius prezentus: 1 vieną marių putų **CIGARNICZIA**, vertės 75c; 1 nikelinė briezūkame **DEZUTE** 25c; 1 dailį auksuotą **DICKENS LENCIGELI** su Cameo kabute, \$1.50; 1 puikią auksuotą **SAGUTE**, \$1 10; 1 vieną porą puikių **AUSKARIU** dainantais sodintu, \$1.00; 1 puikią **SILKA** isz sodintą brangakmeniais 40c; 1 porą paaukuotų kolonikų su parmaterio virszais 40c; 1 porą rankovėms guzikų, su permutterine apaczia, 25c; 2 kalnieriams guzikų, permutterio apaczios, 50c; ir 1 puikią į krutinę sagutę su dailiu akmeniu 75c. Laikrodėlių ir 14 dovanų siuncziamė C. O. D už \$4.98 apmokėdami teipgi ir expreso kasztus: siuntinį galite iszgzaminuoti ant expreso ir jei nepatiktū, sugrazinkite mums atgal musų kasztais. Kur nesiranda Expreso Ofisas. \$4 98 turi but prisiusti drauge su orderiu. Jeigu kas prisius pinigus drauge su orderiu, gaus dar extra dovaną puikių lenktinį **PELLI**: daiktus mes pasiuncziamė tada per paczta, užregistruvę savo kasztais. Jeigu pirket ant syk **VIENA LAIKRODELI SU VISOMS DOVANOMS DYKAI**. Paraszyk, ar laikrodėlius gausi **VIENA LAIKRODELI SU VISOMS DOVANOMS DYKAI**. Paraszyk, ar laikrodėlių ar moteriszka. Jeigu moteriszka, tad vyriszko Dickens lencigėlio mes pasiusime mote. riszka 50 colių auksuotą Lorgnette lencigėlių. Raszyk szendien pakol iszpardavimas neiszszibalgēs-Atlas Jewelry Company, 1 Metropolitan Block, CHICAGO, ILL.

PIGIAUSIAS PARDAVINYCZIUS
NAMAS SUV. VALST. Musų pabriko siekiu yra apteikti žmōnes reikalingiansia prekia. Nepirk nieko, pakol nepersitikrinsi apie musų prekas, nes bereikalo iszmesis pinigus.

Apart muzikaliszkių instrumentų ir t. t. mes parduodame įvairiausias žaisles aikams, elektrinius naujumynus ir 1000 naudingiausią naminių daigtų už pigiausę prekę. Jei nebusit užganėdinti isz pirkinjų, sugrazinsimė pinigus. Kiekvienas pirkejas gausa puikias dovanas. Prie pirkinio už \$100 galite paeirinti dovanų vertės 10c., perkant už \$10.00, dovanų gausite vertės \$100 ir t. t. Apart to, jeigu umai pirkeite, nuleisimė 10 tą procentą. Pareikalaukite umai katalogo. Jei nori kad namuose butu linksma, nusivirk **HOME MUSIC BOX**, geriausias ir pigiausias naminis muzikaliszkas instrumentas, nes duoda dangiau priiūnumo negu už szimtą dolerių vertės vargonai, ir prie jo nereikia jokio mokslu, - jis pats grajina. Visi pirkejai džiangiasi tokį įgtį. Grajina suvirszum 100 įvairių grajų, kaip tai parodo pridėtas prie kiekvieno instrumento laiszkas, Szitą instrumentą gali naudoti bažnycziosė, mokyklose, giedojime ir kitose draugystese dėl palydėjimo giesmių. Užpraszytam ant kokio pasilinksiminio su szia muzika, prekė jos gali į vieną naktį sugrįžti. Grajina įvairius himnus, marszus, valcus, polkas, kadrilius, arijas, isz operų kaip ir naujausias dainas. Kožną isz jų galite atkartoti kiek tik norite. Tik \$600 dalloj skrynelėje su muzika. Ant pareikalavimo tą nstrumentą prisiuncziamė kožnam po aplėkymo \$100, likusi suma turi but iszmokėta po aplaikymū muzikės. Agentai daro ant to dideliu pinigus. Prisiusk 2c, ant katalogo.

STANDARD MFG. CO. 29 Beekman st. Box 1179, N. Y. Dept. 97.

Puikiausias vaistas Daktaro Glenno, „Peace In the Family“.

Del seno skaudėjimo, nusibrozdinimo, inkirtimų ir insipjovimo teipgi nusideginimo ir nusiszutini-mo, nėra lygio vaisto. Yra isztiki-miausias vaistas terp parduodanczių. Verkentiems vaikams nepamirsz-kite duoti o nustos. Iszdირbamas vien tiktai per M. Bevan, 23 Camb-ria, st. Plymouth, Luz. Co. Pa. Bonkutė tiktai 25 c. Klauskite pas savo szpornikus. Didelis procentas del szpornikų mokant isz virszaus, tiktai Penn'a.

P. S. Esu pažystamas visoi apeliinkėi ir turiu užsitikejima. Reikala-vimus trumpam laike iszpildysiu.

AGENTAS
asekuravojimo **NAMŲ** ir visokių **DAIGTŲ** už ugnies
GEO. GWILLIAM, agentas.
Main str. Plymouth, Pa.

Joe Harrio
HOTELIS
103 E. Main ir kampo Eno str.
Szaltas alus, skani arjelka, cigarai pirmos kliaeos
Teipogi užkandžiai dovanai kas vakares.
Jonas Drapiwskis Bartenderis.